THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, KOVAS — MARCH 11, 1989 Nr. 49

Nauji vyskupų paskyrimai Lietuvoje

Kardinolas Vincentas Sladkevičius paskirtas Kauno arkivyskupijos ordinaru, jo augziliaru lieka vysk. Vladas Michelevičius.

Vysk. Julijonas Steponavičius paskirtas Vilniaus arkivyskupijos ordinaru ir pakeliamas arkivyskupu.

Vysk. Antanas Vaičius paliekamas Telšių vyskupijoje, tik pakeliamas ordinaru.

Vysk. Juozas Preikšas, buvęs Kauno arkiv. apaštalinis administratorius, paskirtas Panevėžio vyskupijos apaštaliniu administratorium.

Prel. Juozas Žemaitis, Šakių par. klebonas, gimęs 1928 m. rugpjūčio 30 d., kunigu įšventintas 1949 m. rugsėjo 25 d., paskirtas Vilkaviškio vyskupijos apaštaliniu administratorium.

Kun. Juozas Matulaitis, Merkinės klebonas, gimęs 1938 m. kovo 16 d., kunigu įšventintas 1964 m. kovo 25 d., paskirtas Kaišiadorių apaštaliniu administratorium.

Šie du paskutinieji bus šventinami vyskupais.

Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius su gėlėmis po pamaldų prie Vilniaus katedros su kitais Lietuvos vyskupais — Telšių vyskupu A. Vaičiumi (kairėje), ir vysk. J. Preikšu ir arkivysk. L. Poviloniu (dešinėje).

Šv. Kazimiero relikvijos grąžintos į Vilniaus katedrą

Vilnius. 1989 m. kovo 7 d. — Šeštadienį, kovo 4 d. Šv. Kazimiero relikvijos buvo iškilmingai perneštos į naujai atrestauruotą Šv. Kazimiero koplyčią Vilniaus katedroje, praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Anot Petro Kimbrio, „Katalikų Pasaulio" bendradarbio, pranešimo Lietuvių Informacijos Centrui ir Vatikano radijui, iškilmės tęsėsi daugiau kaip 3 dienas. Nuo ketvirtadienio vakaro iki sekmadienio vyko visoje Lietuvoje gerai žinomo Paberžės klebono tėvo Stanislovo Dobrovolskio vadovaujamos rekolekcijos. Penktadienio vakare visose Vilniaus arkivyskupijos bažnyčiose vyko pasiruošimo pamaldos su Švenčiausiojo Sakramento adoracija ir buvo giedamos Jėzaus Širdies bei šventojo Kazimiero litanijos.

Šv. Kazimiero diena

Šeštadienį, 10 val. ryto, Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius šv. Mišias atnašavo Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, kur 1953 m. vyskupas Kazimieras Paltarokas slapta perkėlė Šv. Kazimiero karstą apsaugojimui. Po Mišių iškilminga procesija, lydima klierikų, nešančių šv. Kazimiero karstą, bei žmonių, nešančių visų Vilniaus arkivyskupijos bažnyčių vėliavas, pradėjo vingiuotomis gatvėmis eiti link katedros. Visa procesija buvo išsitiesusi keliais šimtais metrų, giedodama Šv. Kazimiero mylimą giesmę „Omni die dic Mariae" visą kelią. Visų nuotaika buvo labai pakili, o švelniai miglotas rytas suteikė net mistišką atmosferą. Katedroje, savaime aišku, visi negalėjo sutilpti, ir teko pasinaudoti garsiakalbiais katedros aikštėje susirinkusiems.

Sekmadienio iškilmės

11:30 val. katedroje šv. Mišias koncelebravo kardinolas Vincentas Sladkevičius su Lietuvos vyskupais, valdytojais bei kitais svečiais, jų tarpe ir prof. dr. Antanas Liuima, kuris buvo atvykęs iš Romos. Savo pamoksle kardinolas Sladkevičius, remdamasis vyskupo Paltaroko prisiminimais, pasakojo kokiom liūdnom aplinkybėm slaptai šv. Kazimiero karstas buvo išgabentas iš uždarytos katedros į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią.

Jis trumpai apžvelgė šv. Kazimiero gyvenimo kelią ir susiejo visą tai su dabartiniu Lietuvos tautiniu bei dvasiniu atbudimu. Kardinolas aiškino, kad lietuvių tauta maža, ir, vienintelė galimybė papuošti ją ir iškelti pasaulio akyse, tai atbudimas dvasiniam gyvenimui. Jis lygino šią nepaprastą šventę ir lietuvių tautinį bei religinį atgimimą su paukščiu vyturėliu, jis lyg tai skelbdamas „pavasarį", savo giesme pranašauja atnaujinimo laikotarpį. Kardinolas ragino visus atverti savo širdis Eucharistinei pavasario saulei, Viešpaties malonei ir tikėjimo šviesai ir sekti šv. Kazimiero pavyzdžiu.

Atidarė sarkofagą

Po Mišių, apie 17 val., katedrai užsidarius, buvo atidarytas šv. Kazimiero sarkofagas ir išimta auksinė dėžutė, iš kurios buvo išimta medinė skrynia su antspaudais, kurie parodė, kad nuo 1922 metų prie šių relikvijų niekas nebuvo prisilietęs. Sudarius atitinkamą aktą, šv. Kazimiero relikvijos buvo įdėtos atgal į sidabrinį karstą ir iki vėlyvo vakaro stovėjo prieš didįjį altorių viešajai žmonių adoracijai. Naktį šv. Kazimiero karstas buvo pagaliau įkeltas į naujai atremontuotą šv. Kazimiero koplyčią, kuri stovi toj pačioj vietoj jau nuo 1636-jų metų, tada prie senosios katedros.

Padėkos diena

Sekmadienis buvo skirtas padėkos dienai ir tai progai buvo gautas specialus leidimas iš Šventojo Sosto atšvęsti vienerias Mišias kiekvienoj parapijos bažnyčioje Lietuvoje šv. Kazimiero garbei. (Gavėnioje šv. Mišios kasdien turi būti laikomos nustatyta tvarka).

Kaip pasakojo Kimbrys, šioj šventėj buvo ir neišvengta politinių šūkių bei plakatų: vienas plakatas parašytas lenkiškai pareiškė solidarumą tarp Lenkijos ir Lietuvos, o kitame lietuviškai buvo parašyta: „Grįžta tremtinys šventas Kazimieras, grįš ir Lietuvos laisvė".

Kardinolo Saldkevičiaus herbas, sukurtas Lietuvos dailininko, su lotynišku įrašu iš Psalmės 85:17 — „Suteik man ženklą prielankumo".

Sovietai pripažįsta Hagos Teismą

Geneva. — Sovietų Sąjunga pirmą kartą pasakė, jog pripažįsta Tarptautinį Teismą penkiems žmogaus teisių punktams. Pranešimą padarė Sovietų Užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Anatolijus Adamišinas Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisijos posėdyje. Konferencijoje vyko didelė diplomatų kova prieš nuožmius žmonių teisių laužymus Rumunijoje, Kuboje ir Irake. Adamišinas pasakė, kad Sovietų Sąjunga sutiks su Pasaulio Teismo jurisdikcija, interpretuojant 1948 metų konvenciją, kuri pasmerkė genocidą, 1949 metų konvencija, kuri uždraudė prekybą vergais ir prostitucija, su 1952 m. konvencija, kuri garantuoja politines teises moterims, su 1965 m. konvencija, kuri draudžia rasizmą, ir su 1984 metų konvencija, kuri draudžia kankinimus.

Sovietų pažiūros

Sovietų Sąjunga niekada iki šiol nebuvo sutikusi, kad Pasaulio Teismo institucija turėtų jurisdikciją šioms sutartims. Pasaulio Teismas negali įsakyti, tačiau vyriausybės, kurios priima jo sprendimus, įsipareigoja jų laikytis.

Sovietų Adamišinas aiškino savo pažiūras, jog sovietai dabar nuolatos plečia žmogaus teisių įgyvendinimą ir ruošia naujus įstatymus, pagrįstus demokratija. Jis pasakė, kad Sovietų Sąjunga panaikino tiems penkiems punktams buvusius suvaržymus. Tarptautinės teisės advokatai sako, kad dabar sovietai turi leisti savo piliečiams skųstis, jei jis yra kankinamas, specialiam komitetui pagal minėtas konvenciją sutartis.

Amerika ratifikavo tik genocido konvenciją

Diplomatai ir teisininkai pastebi, jog iš sovietų minimų punktų Amerika pasirašė ir ratifikavo iš tų penkių tik vieną — genocido konvenciją. Kai Sovietai pripažino tas penkias konvencijas, tai ir Amerika bus spaudžiama jas priimti.

Nežiūrint, jog Amerika sutinka, kad Pasaulinis Teismas Hagoje spręstų daugelį sutarčių, pasirašytų su užsienio kraštais, tačiau atmeta to teismo 1984 m. sprendimą, kai Nikaragvos sandinistų vyriausybė iškėlė bylą už Contras rėmimą ir ją laimėjo. Sovietai vis ragina stiprinti Pasaulio teismo prestižą, vykdant jo nutarimus.

— **Vak. Vokietijoje** špionažo tinklas, kuris buvo išaiškintas praėjusią vasarą, yra padaręs daug daugiau žalos, negu iki šiol buvo manyta. Vakariečiai dabar turi keisti visą buvusią sistemą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Vatikano** spaudos direktorius pranešė, kad arkivyskupas Paul C. Marcinkus pasitraukia iš Vatikano banko direktoriaus pareigų, bet jis pasilieka Vatikano miesto viršininku. Finansiniams Vatikano reikalams tvarkyti sudaroma 5 kardinolų komisija. Arkivysk. Marcinkus padės persitvarkymo laikotarpyje. Jam jau 67 metai amžiaus, ir jis nori sumažinti darbo krūvį. Kardinolų komisija vėliau išrinks vieną, kuris vadovaus kasdieninėms Vatikano banko operacijoms.

— **Senatas** atmetė 53 balsų dauguma prieš 47 prezidento Busho nominaciją, kad John Tower būtų Gynybos sekretoriumi. Tai pirmas atvejis per 30 metų, kad Senatas atmestų prezidento pasirinktą asmenį kabineto postui. Balsavimų metu kiekvienas senatorius turėjo asmeniškai atsakyti taip ar ne savo žodžiu.

— **Eastern** lėktuvų korporacija įteikė federaliniam teismui bankrotavimo peticiją, kai tarnautojai pradėjo praėjusį šeštadienį streiką. Manoma, kad korporacija persiorganizuos ir vėl pradės skridimus.

— **Washingtone** Amerika sulaikė Sovietų karo attaché už šnipinėjimą ir paprašė išvažiuoti iš Amerikos. Valstybės departamentas ir FBI pranešė, kad pulkininkas Juri N. Pachtusovas, Sovietų diplomatas, gavo slaptus dokumentus iš amerikiečio tarnautojo. Valstybės departamentas paskelbė jį kaip persona non grata, nes jo veikla čia nesiderina su jo diplomatiniu statusu, todėl jis paprašytas išvykti iš Amerikos. Sovietai žinoma, paneigė, kad jis ką nors neleistino padaręs.

— **Lenkijoje,** Varšuvoje, vyriausybės ir Solidarumo kalbėtojas pranešė, kad sutarta vėl atsteigti antruosius Parlamento rūmus, kurie 1946 m. komunistų buvo panaikinti. Senato nariai dabar bus renkami viešuose žmonių balsavimuose, o kandidatais galės būti visi. Diplomatai ir lenkai sutinka, kad tai bus pirmą kartą tokie laisvi rinkimai Rytų bloke.

— **Washingtone** pulkininko Oliver North teisme prieš jį liudijęs liudininkas Carl Channell pasakė, kad North jam kartą sakęs, jog, jei reikės, jis meluos Kongresui ir eis į kalėjimą, kad padėtų Nikaragvos laisvės kovotojams, bet teisėjas Gesell jį nutraukė, pareikšdamas, kad liudininkas apie tą patį dalyką jau papasakojo tris skirtingas versijas, todėl juo patikėti negalima.

Pabudo Ukraina — „Ruk" sąjūdis

Kur bus sprendžiamas Sovietų likimas

Lvovas. — Paskutiniu metu Sovietų Sąjungos gyventojai nustebo sužinoję, kad Ukrainoje Rašytojų Sąjunga (unija) organizuoja nepriklausomą politinį sąjūdį, visiškai panašų, kaip kad yra sąjūdžiai ar frontai Pabaltijo valstybėse, rašo New York Times.

Milijonai žmonių televizijoje girdėjo debatus tarp populiaraus ukrainiečių literatūros kritiko ir Ukrainos Komunistų partijos vyriausiojo ideologo. Žiūrovai stebėjo bundantį sąjūdį Sovietų Sąjungos antrojoje didžiausiojoje respublikoje Ukrainoje. Ukrainiečių intelektualai pradėjo viešą konfliktą su Komunistų partija; ukrainiečių tautinis patriotizmas susilaukia pritarimo.

Sovietų likimas

Neabejojama, kad Ukrainoje pasidėjęs tautinis judėjimas kelia daug rūpesčių Gorbačiovui. „Čia mes nekalbame apie pusantro milijono Estiją, bet apie 51 milijoną žmonių — tautą tokio dydžio kaip Prancūzija arba Italija" sako Bogdan N. Gorin, Ukrainiečių Helsinkio grupės vadovas, apjungiantis visus jų disidentus. „Mes manome, kad Sovietų Sąjungos klausimas, ar ji išliks, ar ne, bus išrištas ne Estijoje, bet Ukrainoje". Ukraina yra Sovietų Sąjungos maitintoja ir industrijos variklis, sako B. Keller savo reportaže šiuo svarbiu metu. Štai kodėl Sovietų vadas Gorbačiovas važinėjo penkias dienas po Ukrainą, aplankydamas jų kultūrinį centrą Lvovą vakaruose, industrijos centrą Donetską rytuose ir norėdamas patirti daugiau apie kylantį ukrainiečių susipratimą jų sostinėje Kijeve.

Ukrainiečių RUK

Žurnalistas pasakoja niekada anksčiau Ukrainoje nebuvusį pasireiškimą, kai taksio šoferis jam išdidžiai Kijeve pareiškia: „Aš esu ukrainietis, ir tautininkas ukrainietis". Prieš tris mėnesius tokių dalykų nebuvo. Žaliųjų gamtos apsaugos jaunųjų „sukilimas", ukrainiečių kalbos iškėlimas prieš rusų kalbą, Stalino aukų pagerbimas, Katalikų bažnyčios legalizavimas — tai vis klausimai, kurių anksčiau ukrainiečiai nekėlė, bet dabar visoje Ukrainoje apie tai kalbama ir reikalaujama iš Maskvos juos pripažinti, „nes tai mūsų prigimtinė teisė". Visa tai jungiama rašytojų suorganizuotoje organizacijoje, kuri ukrainietiškai vadinama „Ruk". Ji pradėjo reikalauti didesnės politinės ir ekonominės autonomijos iš Maskvos. Judėjimas prasidėjo Lvove, persimetė į Kijevą ir nuostabiu greičiu plečiasi visoje Ukrainoje. Pabaltijo respublikos su savo sąjūdžiais imamos pavyzdžiu. Vladimiras Ščerbitskis, Ukrainos partijos vadas, netenka savo turėto tvirtumo ir turės skaitytis su Ukrainoje prasidėjusiu atbudimu.

Ševčenkos draugija

Ukrainiečių judėjimas prasidėjo su įrodymais, kad ukrainiečių kalba yra skirtinga nuo rusų kalbos. Susidarė ukrainiečių draugija, kuri poeto Taras Ševčenko pavadinimu Lvove jau turi 10,000 narių. Draugija rūpinasi ukrainiečių kalba ir literatūra ir tuo pareiškia savo skirtumus nuo rusų. Steigiamoji šios draugijos konferencija įvyko vasario 11 d. Lvove. Ivan F. Drach, literatūros kritikas, kuris yra ir Rašytojų draugijos pirmininkas, turėjo pirmuosius debatus televizijoje su ukrainiečių partijos ideologu Leonidu Kravčuku. Vyriausybei, tarp kitų dalykų, nepatinka bičiulavimasis tarp uždraustosios Katalikų Bažnyčios ir Ukrainiečių Ortodoksų tikinčiųjų. Abi Bažnyčios praeityje buvo skriaudžiamos. Įdomus reiškinys, kad ukrainiečių ortodoksai nori būti nepriklausomi nuo Maskvos patriarchato.

Vienybė ir ukrainiečių platforma

Vasario 26 d. daugiau kaip 25,000 ukrainiečių pirmą kartą susirinko prie Uspenski katedros gedulingoms pamaldoms 125 metų mirties paminėjimui, kai mirė poetas Ševčenko. Pamaldos buvo pravestos kartu Ortodoksų ir Katalikų Bažnyčios kunigų, pademonstruojant solidarumą. Žmonės verkė iš džiaugsmo. O pats svarbiausias įvykis buvo minėtojo sąjūdžio „Ruk" pradžia. Buvo viešai pažadėta jungti įvairius ukrainiečių veikėjus kartu ir paraginta dėtis visiems ukrainiečiams prie šio judėjimo su savo vėliava, reikalaujant daugiau nepriklausomumo Ukrainos respublikai. Buvo priimta rašytojo Drach platforma, atsargiau paruošta negu Pabaltijo respublikose. Platformoje sakoma, jog ukrainiečiai patys turėtų kontroliuoti savo gamtos turtus, industriją, religinius reikalus ir puoselėti politinį įvairumą, sulaikyti rusifikaciją, ir kaip platformoje išsireikšta: „Prikelti mažuosius ivanus, kurie neatsimena savo kilmės".

KALENDORIUS

Kovo 11 d.: Konstantinas, Vijolė, Eulogijus, Kristoforas, Gedmintas, Žiedūnas.

Kovo 12 d.: V Gavėnios sekmadienis. Grigalius I, Serafina, Teofanas, Jozūnė, Galvirdas, Darmantė.

Kovo 13 d.: Liutauras, Vaidilė, Kristina, Meldutis, Paulina, Rimgaudas, Sipstė, Vaiga.

Kovo 14 d.: Darmantas, Karigailė, Matilda, Sugirdas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:11, leidžiasi 5:51.

Temperatūra šeštadienį 56 l., sekmadienį 48 l., pirmadienį 41 l., antradienį 43 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

SUSITIKIMAS SU ATEITININKAIS LIETUVOJE

Kad Lietuvoje atgimsta ateitininkija, buvome girdėję vasario mėnesį, dar prieš kelionę tenai. Tačiau nesitikėta taip akivaizdžiai juos matyti įvairiose Vasario 16 iškilmėse, tiek Kaune, tiek Vilniuje.

Kauno Šv. Kazimiero moksleivių kuopa, mergaitės su tamsiai rudom suknelėm, juodais žiurstukais ir baltom apykaklaitėm — moksleiviška uniforma, o berniukai tamsiomis eilutėmis, sveikino Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio antrąjį seimą Kaune vasario 15 d., organizuotai ateidami į sceną.

Antrą kartą, kalbantį ateitininkijos vardu, Saulių Galadauską teko matyti Vilniuje kalbantį Vasario 16 d. mitinge, Gedimino aikštėje.

Trečią kartą teko matyti ateitininkus: dr. Rastenį, ateitininkų Federacijos Atkūrimo komiteto pirmininką, ir moksleivius atgaivinantį Saulių Galadauską vasario 17 d. Vilniuje, Profsąjungos rūmuose, vykstančiame Lietuvos atgimstančių jaunimo organizacijų pasitarime su pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdybos atstovais iš Toronto — Mirga Šaltmiraite ir Arūnu Pabedinsku. Pasitarimą suorganizavo Sąjūdžio būstinės vedėjas Alvydas Medalinskas. Pasitarime nedalyvavo komjaunimo vienetai, nors labai norėjo prisidėti.

Vasario 18 d. pakviesti torontiečiai Gabija Petrauskienė, Vytautas Bireta ir Arūnas Pabedinskas, viešnagės Lietuvoje Vasario 16-sios iškilmių proga, dalyvavo Vilniaus ateitininkų susirinkime. Susirinkime iš viso dalyvavo arti 20 asmenų. Susirinkusieji formaliai vadinasi: „Ateitininkų Federacijos Atkūrimo komitetas". Jie vasario 18 d. penktajam savo posėdžiui susirinko Kūrijos patalpose, Vilniuje. Dalyvaujančiųjų tarpe buvo žymūs disidentai: Nijolė Sadūnaitė, Jadvyga Bieliauskienė, Vytautas Bogušis ir kartu su Bieliauskiene lageriuose kalėjęs Kryževičius. Turėjo atvykti ir badavęs Petras Cidzikas. Komitetui vadovauja dr. V. Rastenis. Aktyviai reiškiasi kun. V. Aliulis bei Saulius Galadauskas.

Šio susirinkimo proga buvo pagerbti Lietuvai daug nusipelnę disidentai. Jie buvo apdovanoti juostomis, kuriose įaustos trispalvės bei žodžiai „Už jūsų auką dėkoja Lietuva". Tokios juostos buvo įteiktos Nijolei Sadūnaitei, Vytautui Bogušiui ir Petrui Cidzikui. Disidentams ir Bieliauskienei buvo įteikti Lietuvos herbų ženkliukai, kaip ateitininkijos padėka už jų asmenines aukas Lietuvai.

Kryževičius, ilgus metus kalėjęs lageriuose kartu su Jadvyga Bieliauskiene, savo žodyje apibūdino Šatrijos (Bieliauskienės slapyvardis lageriuose) kančios kelią. „Nors skarmalėti ir kirmėlėti, norėjome būti šviesūs mintimis... Ir lageriuose bebūnant patirta, kad žmogus su savo liežuviu padaro daugiausia žalos sau ir kitiems... Valdžia ir lageriuose labiausiai bijo vieningų žmonių; taigi, Šatrija suorganizavo tylos streiką Mordovijos lageriuose". Šatrija labiausiai rūpinosi tremtinių sutikimu, šilumos parodymu bebūnant lageriuose. Ir dabar, Lietuvoje, toliau dirba besirūpindama kaliniais ir skleidžia visiems meilę ir ramybę".

Vadovaujantis susirinkimui dr. V. Rastenis pažymėjo, jog šių disidentų žygiai ir darbai rodo, kad „vis dėlto mes, ateitininkai, nenugalimi savo dvasioje".

Svečiai iš užsienio buvo prašyti papasakoti apie ateitininkų veiklą užsienyje. Gabija Petrauskienė papasakojo, kur pasaulyje veikia sendraugiai, studentai, moksleiviai bei jaunučiai; apie ateitininkiškas vasaros stovyklas, įvairias studijų dienas bei žiemos kursus. Ilgiau sustota prie ateitininkų veiklos Toronte. Vytautas Birėta papasakojo, kaip dauguma sendraugių įgyvendinami visuomeniškumo principą, šiuo metu eina atsakingas pareigas įvairiose kitose organizacijose, kaip Lietuvių Bendruomenėje, Katalikų Bažnyčioje parapijose bei lituanistinio auklėjimo darbuose. Prie diskusijų prisidėjo Arūnas Pabedinskas, papasakodamas apie ateitininkų veiklą Chicagoje. Susirinkime dalyvavo čikagietis dr. Arvydas Žygas ir A. Kulikauskas iš Los Angeles. (Pastarieji du mokslo reikalais pasilieka metams Vilniuje).

Bieliauskienės pastangomis apdovanoti ir svečiai iš užsienio: Gabija Petrauskienė, Vytautas Birėta, Arūnas Pabedinskas ir Mirga Šaltmiraitė. Įteiktas PLB pirmininkui Vytautui Bieliauskui paveiklas, kurį jam gabena G. Petrauskienė. Bieliauskienės žodžiais: „Kai atvykstate pas mus, pamatome pas jus tėvynės meilės liepsnelę ir pajuntame, kad esame viena. Kai susitinkame, jaučiamės, kad niekada neišsiskyrėme, esate savi žmonės". „Kad Lietuvoje atgimsta ateitininkija, liudija tėvynės ir Dievo meilės stebuklą".

Arūnas Pabedinskas padovanojo iš Ateitininkų Federacijos Chicagoje atvežtas ateitininkiško turinio knygas. Taip pat buvo įteiktos Toronto ateitininkų paaukotos A. Maceinos knygos.

Kun. V. Aliulis padėkojo Gabijai Petrauskienei už sunkiose išeivijos sąlygose išlaikymą gražios lietuvių kalbos.

Bendrai pakalbėta, kaip išeivija gali talkinti ateitininkijai Lietuvoje. Svarbiausiai išeivija prašoma parūpinti ateitininkų ideologijos, ateitininkų vadovo, studentų, moksleivių, jaunučių programinių vadovėlių, nurodymų/patarimų, kaip ruošti vasaros stovyklas, studijų dienas. Kalbėta apie galimybes atsiųsti talkininkus, kurie padėtų vasarą suorganizuoti pirmą bandomą studijinį savaitgalį Vilniuje. Kaip auksas vertinamos visos ateitininkijai svarbios knygos: Girniaus, Maceinos, Šalkauskio ir kitų. Išeivijos ateitininkai prašomi įvairiais būdais siųsti knygas ateitininkams. Pabrėžtas noras palaikyti asmeninius ryšius su ateitininkais užsienyje asmeniniu apsilankymu, ar susirašinėjimo būdu.

Per Sekmines ruošiamasi sušaukti Lietuvos ateitininkų atkūrimo suvažiavimą, kuriame dalyvauti kviečiami ir išeivijos ateitininkai, ypač studentai ir moksleiviai. Organizavimu rūpinasi Saulius Galadauskas. Bus bandoma kvietimus užsienio ateitininkams parūpinti per episkopatą, tačiau tam pasiekti reikalingi kviestinųjų asmenų adresai. Ateitininkų Federacija prašoma tokį kviestinų asmenų sąrašą sudaryti.

Visų šių įvykių išvadoje rašančiajai susidarė įspūdis, kad Lietuvoje gyvuoja tikrai puikūs, pilnai įsisąmoninę ir ateitininkų ideologija gyvenantys asmenys. Išeivijos ateitininkijai yra būtina palaikyti ryšius, ateiti į talką naujai besikuriančiai ateitininkijos šeimai Lietuvoje. Mes daug iš jų galime išmokti — neprilygstame jų dvasiai, jų kilnumui, jų aiškiam tiesos ir teisybės kelio ėjimui kenčiančioje tautoje. Dalyvavimas kartu su jais, bent keletą dienų, atvėrė akis į jų didelį pasiaukojimą tautai ir be baimės stojimą į darbą už tiesą. Jie yra įkvėpimas visai išeivijai ir lietuvių tautai.

Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė

Ateitininkų susirinkime Vilniuje š.m. vasario 18 d. Iš k.: Vytautas Bireta, Kanados LB pirmininkas; kun. V. Aliulis, Sąjūdžio tarybos narys ir dr. V. Rastenis, Ateitininkų Lietuvoje atkūrimo komiteto pirmininkas.

Nuotr. **Gabijos Petrauskienės**

ATEITININKŲ TARYBOS POSĖDIS

(Pabaiga)

Be šių su Lietuva susijusių rūpesčių, pabrėžė ir kitus. Reikalinga sustiprinti krikščionišką dvasią per visą ateitininkiją. Būtina turėti pilnus, tikslius narių sąrašus. Ateitininkų istorijos veikalas taip pat būtinas. Svarbu teisinis ateitininkų inkorporavimas.

Naują tarybą patvirtinti Federacijos vadas pasiūlė Federacijos valdybą, kurią sudaro kun. Valdemaras Cukuras, ses. Margarita Bareikaitė, Ramunė Kubiliūtė, Irena Kazlauskienė, Juozas Baužys ir sąjungų referentai, arba centro valdybos atstovai. Prašė Tarybą suteikti Federacijos vadui galią įtraukti į Fed. valdybą kitus asmenis ypatingiems reikalams, ar projektams.

Po Federacijos vado apžvalgos buvo dalyvių pasisakymai ir pasiūlymai. Lietuvos Generalinis konsulas, Vaclovas Kleiza, pranešė apie ateitininkų Literatūros fondą. Šis Fondas, veikiąs kaip savarankiškas vienetas, turėtų pritraukti daugiau narių. Dabartinis šimtas narių, kurie susimoka 25 dol. į metus, yra per mažas ir negali išleisti visą Fondo turimą grožinę literatūrą. Fondui vadovauja dr. Arūnas Liulevičius.

Kilo klausimas, kodėl reikalingi du fondai — Ateitininkų Literatūros fondas ir „Ateities" leidykla. Paaiškinta, kad fondas yra savarankiškas vienetas, skirtas rinkti ir spausdinti grožinę literatūrą. Tuo tarpu Leidykla priklauso tiesioginei Ateitininkų Federacijos valdybai ir rūpinasi ideologinių raštų leidimu.

Vytautas Šoliūnas pasiūlė konkrečiai nustatyti archyvo steigimą, kad metų laikotarpyje jį turėtume.

Kilo diskusijos ir ideologinės komisijos reikalu. Komisija pati peržiūri autoriaus rašytą medžiagą ir po to ją pateikia Federacijos valdybai, tvirtinimui.

Po antrosios pertraukos grįžta prie einamųjų reikalų, kurių pirmoji dalis lietė Studijų savaitgalį; antroji — Garbės teismą; trečioji — ateitininkų namus; ketvirtoji — įvairius klausimus.

Studijų savaitgalių atžvilgiu minėta galimybė kviestis asmenis iš Lietuvos. Studijų dienų rūpestis turi būti ne tik tarybos, bet Federacijos valdybos rankose. Ateinančias Studijų dienas tvarkys Birutė Bublienė ir dr. Algis Norvilas. Birutės Bublienės atsakomybė ūkiniai reikalai; dr. A. Norvilo — programa.

Vytautas Vygantas padėkojo B. Bublienei ir dr. A. Norvilai už rūpestingai pravestas praėjusias studijų dienas. Šiūlė studijų dienoms duoti stiprią pasaulėžiūrą vedančią į 21-mąjį šimtmetį. Teigė, kad kursai ypač ruoštini asmenims tarp 20 ir 40 metų amžiaus; jie atrodo pasyviausi; juos būtina išjudinti.

Kun. Ričardas Repšys, perdavė mums jo įžvalgą. Lietuvoje reikia asmenų, kurie važiuotų ten dirbt su žmonėmis, ne tik viešėti ir po „dolerines" vaikščioti!

Garbės Teismo klausimas nebuvo diskutuojamas. Paliktas tvarkyti tarybai.

Alfonsas Pargauskas, Ateitininkų namų tarybos pirmininkas, bendroje namų apžvalgoje skatino Ateitininkų namus įtraukti į „Ateities" fondą. Namai turi būti ateitininkų, o ne tų namų tarybos. Galima turėti savo būstinę, vietą archyvams. Įvairiai pasisakė dr. Damušis, Vytautas Šoliūnas, Juozas Polikaitis, Jadvyga Damušienė, dr. Vaclovas Šaulys ir seselė Margarita, kuri su sesele Loreta buvo kviesta namuose apsigyventi. Daugumai atrodė, kad reikia iš naujo pradėti kviesti vienetus naudotis namais. Siūlyti suburti visus vienetus namų naudojimo aptarimui.

Vytautas Vygantas pareiškė, kad pasaulietis Lietuvoje neturi modelių. Sakė, jog „idėjiniai momentai svarbūs". Tarybos užduotis yra „puoselėjimas ateitininkų sąjūdžio krikščioniškumo". Reikia įgyvendinti Kristaus mintis kasdienybėje.

Sunku nutraukti gyvas diskusijas, tačiau iš Lietuvių centro reikėjo vykti į Lieponių Old Oak Country Club vakarienei ir pabendravimui. Posėdį malda užbaigė kun. R. Repšys.

Laima Šalčiuvienė

PARAMA SAVAI ORGANIZACIJAI LIETUVOJE

Chicagos Ateitininkų sendraugių valdyba prieš kelias savaites išsiuntinėjo visiems savo nariams laiškus, prašydama sumokėti nario mokestį už 1988-89 m. Ta pačia proga prašyta ir aukos (pagal išgales ir širdį), kad būtų galima atsikuriančios Lietuvoje ateitininkų organizacijos brolius aprūpinti reikalinga rašytine medžiaga ir elektronine aparatūra, kuri palengvintų jų darbą.

Dalis narių jau atsiliepė. Valdyba visiems labai dėkoja ir laukia tų, kurie dar savo aukos neatsiuntė. Laikas labai svarbus. Lauksime iki šio mėnesio 19 d. Paskubėkite!

Aukojančių dovana bus tinkamai realizuota ir bus bandoma pasiekti reikalinguosius Chicagos ateitininkų vardu. Kalbant bendrai apie Lietuvoje atsikuriančių organizacijų rėmimą, būtų labai logiška, nevarginant ir „neterorizuojant" visuomenės savos organizacijos reikalui, kiekvienai organizacijai čia remti savąją atsikuriančią organizaciją Lietuvoje. Visa lietuviškoji visuomenė, visuose kontinentuose, sudeda paramą bendriems Lietuvos reikalams per bendrines lietuviškas organizacijas (PLB, JAV LB ir kt.), gi savos ideologijos atsikuriančios organizacijos reikalams kiekvienos tokios organizacijos nariai čia turi nešti savos organizacinės šeimos rūpestį ir paramą jai laikyti tik savo pirmine pareiga.

—Jdv—

VISI KVIEČIAMI

Dvasinis susitelkimas — rekolekcijos Ateitininkų namuose vyks kovo 18 d. Šiuo metu įvairiose lietuvių parapijose vyksta rekolekcijos. Tačiau dvasinio, susitelkimo dienų niekad nėra per daug. Šių dienų žmogus yra blaškomas ir varginamas įvairiausių rūpesčių. Ateitininkų namai Lemonte yra atviri visiems, norintiems dvasinės atvangos ir stiprybės. Šias susitelkimo dienas praves kun. Jonas Staškus.

KORP. „GAJA" KVIEČIA

Korp. „Gajos" susirinkimas šaukiamas kovo 19 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, prasidės šv. Mišiomis 10 val. ryto.

Po Mišių — simpoziumas ir pietūs.

Visi „Gajos" nariai bei kandidatai maloniai kviečiami šiame susirinkime dalyvauti.

Korp. „Gajos" valdyba

DR. ELIGIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS
4149 W. 63rd St.
Tel. 735-7709
Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjes.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba **489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba **246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Paminklas nekaltiesiems –

PRISIMENANT KRAŽIŲ SKERDYNES

Netolima Lietuvos istorija primena rusų žiaurumus Kęstaičiuose ir ypač Kražiuose. Kęstaičiuose, Telšių apskrityje, kazokai plakė ne tik žmones, bet sudaužė ir sukapojo bažnyčios statulas ir paveikslus. Kražiuose taip pat kazokai, pakviesti žiauraus gubernatoriaus ir Raseinių viršininko, įvykdė tikras skerdynes. Jie nužudė apie dešimt žmonių, peršautų irgi buvo apie dešimt, keturiasdešimt keturi sužeisti ir apie pusantro šimto areštuotų ir teistų. Nors paskiau juos nemokamai gynė geriausi advokatai, bet ir jie nenorėjo caro valdžios ir gubernatoriaus žiaurumo įžeisti. Jie prašė tik pasigailėjimo ir išteisinimo.

Kražių skerdynės pareikalavo iš žemaičių didelių aukų. Lietuviški to meto laikraščiai, kaip ,,Varpas'' ar ,,Apžvalga'', smarkiai pasisakė prieš rusų žiaurumus ir norą surusinti ir suprovoslavinti lietuvius tokiomis žiauriomis priemonėmis, kurios nesiderino nei su žmoniškumu, nei su krikščionišku tikėjimu. Ne be reikalo vokiečiai rusus vadino laukiniais vaikais, kurie nežino ką daro ir kaip savo nedorus darbus užbaigti.

Amerikos lietuviai smarkiai reagavo prieš rusus pasaulyje, ne tik savo tarpe. Jau tuo metu ėjo vienas po kito lietuviški laikraščiai ir buvo daug lietuviškų organizacijų. Caro laiku rusai tuos žiaurumus Kęstaičiuose įvykdė 1866 m., Kražių skerdynes 1893 m. pabaigoje. Tas datas ir dabar lietuviai, ypač Žemaitijoje, atsimena ir rusus mini kaip laukinius ir dar necivilizuotus padarus.

Dabartinėse persitvarkymo ir atvirumo nuotaikose jau kalbama ir rašoma apie paminklą Kražiuose toms nekaltoms kraujo aukoms, kurias dėl tikėjimo ir lietuvybės atidavė to meto žmonės. „Kražių aiduose", dabar leidžiamame žurnalėly, skelbiama, kad yra sudarytas komitetas, kurio priešakyje yra kun. Stasys Anužis.

*

Kražių skerdynių pavadinimas tiko tuo metu ir tinka šiems laikams, nes tai tikros žmonių skerdynės. Jų nesigailima, juos norima išnaikinti, jų krauju norima paremti dabar tik rusiško marksizmo pavidalą, kuris yra iškreiptas ir sužalotas taip, kad jo nė pats Marksas neatpažintų. Rusai Kražiuose ir prieš tai Kęstaičiuose skerdė žmones rusiškumo vardu. Dabar skerdė žmones dar taip neseniai komunizmo vardu. Kiek jų yra išnaikintų, mirtimi nubaustų ar mirtinai nukankintų, niekas statistikų nevedė ir niekas tikrai nežino. Tik dabar jau galima skaityti, kad milijonai žmonių buvo sunaikinti Stalino ir jo pataikūnų, šimtai tūkstančių sunaikintų vėliau. Stalino įpėdiniai tokio laukinio žiaurumo neparodė ypač prieš komunistus.

Kražių skerdynių aukoms numatytas pastatyti paminklas yra tik vienas iš Lietuvos istorijos įvykių, kurių tauta niekada užmiršti negali. Negali užmiršti ir tų vadinamų trėmimų, kurie buvo įvykdyti tik dėl to, kad diktatorius ir jo pataikūnai norėjo tautą sunaikinti. Jie norėjo lietuvių ir kitas tautas, užgrobtas rusų ir valdomas kmunizmo vardu, suliedinti į vieną rusų tautą, įbauginti, kad niekas net balso nedrįstų kelti. Tremtiniams Sibiro taigose, prie Lediniuotojo vandenyno, užpoliarinėje Rusijos valdomoje dalyje sunaikinti, numarinti padėjo šalčiai, neįprastas darbas prie šalčio ir nežmoniškos gyvenimo sąlygos. Jiems paminklas reikalingas, kad būsimos kartos tai prisimintų, nors paminklai neatpirks nei Kražiuose, nei Sibire išlieto kraujo, neatgaivins nukankintųjų iki mirties.

Kai šiandien paskaitai okupuotoje Lietuvoje leidžiamus laikraščius, stebiesi, kad po daugelio metų dalis prisitaikėlių išdrįso pasakyti tiesą viešai. Jie pasipriešina rusiškumui, kuris persekiojo ir naikino lietuvius prieš bolševikų revoliuciją, dar labiau naikina dabar okupacijoje.

*

Išeivija gali pasidžiaugti, kad jų senoliai prisimenami. Dėl komunistinio žiaurumo pasikartojimo okupacijos metu gali liūdėti. Bet turi visi būti patenkinti, kad jiems statomi paminklai. Paminklais nebus išpirkta tautai ir tautos žmonėms padaryta skriauda – tai tik simboliai, kurie primins praeitį. Paminklai primins ir Lietuvos istoriją, kurioje tauta kentėjo nuo okupantų anksčiau, kentėjo nesenais laikais, kenčia ir dabar. Sąjūdis, Laisvės lyga ir kitokiais praeities vardais organizacijos yra laikinai atsikūrusios. Jei ir neprives prie skerdynių, kurios buvo Kęstaičiuose ar Kražiuose, tai bent primins, kad laisvėjimo metu lietuviai nesnaudė, mėgino organizuotis, atgauti tikrąją laisvę ir savistovumą, kuris teisėtai priklauso kiekvienai tautai.

Gedimino kalno vėliava, Vilniaus katedra, uždarytos bažnyčios, paskirtos profaniniams tikslams, buvo vėl iš naujo padarytos religiniais pastatais ar tautinių jausmų žadinimo paminklais. Vasario 16-tosios šventimas visoje Lietuvoje nebuvo tik išsikovotas pačių lietuvių, bet ir leistas komunistų vadovų, kurie pamatė, kad jų sistema jau yra pasenusi ir valstybę veda prie bankroto. Rusija, kurios užimta Ukraina buvo Europos javų aruodas, dabar turi auksu mokėti ir įsivežti maisto iš kitų kraštų. Tą valstybės bankrotą, tą žmonių nužmoginimą be moralės komunistiniu auklėjimu atnešė pats komunizmas, kuris yra prieš žmogaus prigimtį ir tautų sugyvenimą.

Paminklų statymu ir žuvusių savo senolių pagerbimu mes galime tik džiaugtis. Bet negalime džiaugtis, kad ir dabar daugelis dar tebėra pavojuje prarasti save religiškai, tautiškai, žmogiškai ir sociališkai. Paskirų žmonių naikinimas yra tautų naikinimas. Paskirų paminklų statymas tėra tik praeities priminimas, tik kentėjimų skausmo parodymas, bet ne žmonių atgaivinimas ir ne tautos stiprinimas. Bet tautą stiprinti bent laikinai geri yra ir tokie būdai.

Pr. Gr.

KADA GRIUS SOVIETINĖ IMPERIJA

JUOZAS NAVAKAS

Dviejų bendrininkų – Stalino ir Hitlerio – slapti susitarimai 1939 m. rugpjūčio 23 d. buvo kaip ir nematomas prologas į antrą pasaulinį karą, kuriam pasibaigus jo blogio padariniai dar iki šiol ne visi atitaisyti. Tai liečia Rytų Europos buvusių nepriklausomų valstybių palikimą už geležinės uždangos sovietinės imperijos kontrolėje. Taip atsitiko dėl klaidingos Roosevelto politikos, Vakarų sąjungininkų padarytų didelių nuolaidų Stalinui Teherane ir Jaltoje. Tuo būdu buvo padidinta sovietinė imperija,pavojinga laisvam pasauliui. Ji dar ir šiandien sudaro grėsmę Vakarų Europai, nors Gorbačiovas pažadėjo jos nepulti, o tik apsaugoti tai, ką jau turi. Jis nežada ir skylėtos geležinės uždangos pakelti, nes jam reikia išlaikyti imperijos suverenumą. Dėl to ir kitų priežasčių tebesitęsia šaltasis karas tarp buvusių sąjungininkų žmogaus teisių, nusiginklavimo konferencijose ir kituose frontuose.

Dabar vis labiau brėstant politinei ir ekonominei krizei sovietinėje komunistinėje imperijoje, turėtų būti drąsiau keliamas pavergtų tautų klausimas tarptautinėje plotmėje ir jos forumuose. Po sovietų pralaimėjimo prieš Afganistano laisvės kovotojus partizanus, Amerikos remiamus, ir okupacinės kariuomenės atitraukimo atėjo laikas stipriam spaudimui, kad Gorbačiovas atitrauktų visas savo divizijas su visais ginklais iš Rytų Europos ir būtų grąžinta laisvė ir valstybinė nepriklausomybė tautoms, kurios ją turėjo prieš antrą pasaulinį karą. Dalinis kariuomenės atitraukimas yra tik apgaulė,siekiant pastovios taikos. Už Rytų Europos užgrobimą ir jos laikymą komunistinėje priespaudoje nuo karo pabaigos yra atsakingi ir Vakarų buvę sąjungininkai, nes jie nuolaidžiavo Stalinui ir jo įpėdiniams iš savanaudiškumo, nejautrumo tiesai, teisingumui ir tarptautiniams įsipareigojimams. Per visą pavergtųjų laikotarpį girdėjome tik paguodos žodžius, o ne pastangas gelbėti šaukiančius.

Sovietinei santvarkai bankrutuojant ir Gorbačiovui bandant ją pataisyti pagal marksizmo-leninizmo „talmudą", atsirado didesnis atvirumas. Pavergtiesiems pakilus virš baimės, prasidėjo tautinis atgimimas ir pastangos atsipalaiduoti nuo imperialistinių grandinių. Tai ženklai, rodą paskutinės imperijos silpnėjimą dėl jos pačios blogio pradų. Bet ar ji greit sugrius be Vakarų pagalbos, tai klausimas, kai Gorbačiovo populiarumas neužtarnautai Europoje keliamas.

Tačiau šioje kovoje su laisvės priešais Amerikos politinis ir ekonominis vaidmuo yra pagrindinis. Nebeužtenka kalbėti su sovietais vien tik apie žmogaus teises, o reikalauti aiškiai ir atvirai grąžinti pavergtoms tautoms laisvę. Dabar Amerikos prezidentui ir kitų kraštų vyriausybėms yra proga parodyti norą ir iniciatyvą smunkančią imperiją ne gelbėti, bet vienu ar kitu būdu pastūmėti, kad ji bent apsiribotų tik tomis sienomis, kurias turėjo prieš antrą pasaulinį karą. To turėtų reikalauti pavergtos tautos ir visa Rytų Europos išeivija Pavergtų tautų savaitės ir Molotovo-Ribentroppo 50 m. sutarties progomis. Pabudę veiksniai, turėtų vieningai kreiptis į Jungtines Tautas, Vakarų valstybių ir viso pasaulio vyriausybes ir spaudą, kad būtų atitaisyti pasaulinio karo neteisėti padariniai. Šiuo reikalu turėtų pasireikšti ypatingas pavergtų tautų išeivijos solidarumas su pavergtųjų pastangomis išsilaisvinti.

Prasidėjus istoriniams įvykiams Pabaltijy ir kitur, plačiau apie tai rašoma Vakarų spaudoje ir svarstoma sovietinės imperijos griuvimo galimybės. Tai matyti ir iš „Washington Post" laikraščio 1989 m. vasario 5 d. žurnalisto David Remnick reportažo iš Ukrainos. Jis ten turėjo progos susitikti su disidentais, buvusiais kaliniais, rašytojais ir kitais veikėjais nacionalistais. Iš jų patyrė ukrainiečių nuotaikas, nuomones ir pastangas išsilaisvinti. Leninas yra pasakęs 1918 m.: „Mums prarasti Ukrainą būtų tas pats, kaip praradimas mūsų galvos". Tais metais Ukraina buvo pasiskelbusi nepriklausomybę, bet, pralaimėjusi kovas su raudonaisiais, 1922 m. buvo įjungta į Sovietų respublikų sąjungą. Dabar Ukrainos respublika su daugiau negu 50 milijonų gyventojų atrodo tartum paklusni, mieganti. Bet iš tikrųjų ateisiąs laikas iššūkiui centralizuotai sovietų valdžiai. Vadovaujantieji rezistentai atidžiai domisi Estijos, Lietuvos ir Latvijos tautiniu atgimimu ir pastangomis atgauti nepriklausomybę. Tuo tarpu jie dar neturi organizuoto fronto. Bet kova būsianti neišvengiama ir daug sunkesnė negu Pabaltijo. Sovietinė imperija galinti išsilaikyti be Pabaltijo ir net be Rytų Europos, kuri Maskvai daug kainuojanti. Leninas žinojęs ir dabartiniai diktatoriai gerai žino, kad imperija negali išsilaikyti be Ukrainos. Ji yra svarbi gyventojų skaičiumi, žemės ūkiu ir pramone. Ukrainos derlingi žemės plotai yra svarbiausi kviečių, cukrinių runkelių, linų, bulvių ir daržovių auginimui. Taip pat pasižymi anglių kasyklomis, geležies ir kitų metalų pramone. Ukrainiečių iššūkis gal ir negreit galės pasireikšti dėl Kremliaus griežtos priežiūros. Dabar Ukrainos respublikos viršininkas yra V. Ščerbicky, buvęs artimas Brežnevo bendradarbis. Nors jis Gorbačiovo nėra mėgiamas politbiure, bet laikomas, kaip griežtas įsakymų vykdytojas, kurį vienas rašytojas apibūdino kaip Gorbačiovo kambarinį šunį.

Kaip kitų respublikų, taip ir Ukrainos ekonominė padėtis nuolat blogėja, rusifikacija didėja. Ne daug kas ten tiki Gorbačiovo reformų pasisekimu ir jo kalbomis apie demokratiją, kuri jo propagandai reikalinga Vakarų mulkinimui, kad iš jų gautų finansinę ir technologinę pagalbą ekonominiam nuosmūkiui sustabdyti. Gorbačiovas bijo demokratijos ir pavergtų tautų išsilaisvinimo. Nors ten politinės, kultūrinės, ekonominės autonomijos siekimas dar nepriartėjęs prie tokios padėties, kaip Pabaltijy, bet rezistencinis judėjimas plečiasi. Pereitais metais įvyko demonstracijos Lvove ir Kieve prieš dominavimą rusų kalbos, istorijos klastojimą, atomines jėgaines, aplinkos teršimą ir ateizmą. Stipriau tautinis judėjimas ir pasipriešinimas reiškiasi vakarinėje Ukrainoje, kur persekiojama katalikų Bažnyčia. Ukraina gali būti tas dinamitas, kuris išsprogdins visą sovietinę imperiją. Vieningos pavergtų tautų ir Vakarų pastangos galėtų tik pagreitinti tą istorinį įvykį.

JAV LB krašto valdybos posėdyje. Iš kairės: vicepirm. Birutė Jasaitienė, visuomeninių reikalų tarybos narys Donatas Skučas iš Washingtono ir pirm. dr. Antanas Razma.

Rimties valandėlei

EIK IR DAUGIAU NEBENUSIDĖK

Šių metų penktasis gavėnios sekmadienis yra išsirinkęs keistą Evangelijos įvykį. Mozė iš Egipto išvestiems izraelitams liepė akmenimis užmušti moterį, sugautą svetimaujant. Fariziejai ir Šv. Rašto aiškintojai atvedė svetimavimu nusikaltusią moterį ir norėjo, kad Jėzus ją pasmerktų. ,,Jie tai sakė, spęsdami jam pinkles, kad turėtų kuo jį apkaltinti" (Jn. 8,6).

Jėzus Kristus žinojo jų mintis ir suprato, kad jie nori tik sugauti jį smerkiant nusikaltusią moterį be jokio teismo ir ištyrimo. Ir jis nieko neatsakė, tik pasilenkęs smėlyje rašė. Ką jis rašė, Evangelija nepasako. Bet skundėjai nekantriai laukė, ką jis pasakys, kaip jis palieps pradėti vykdyti Mozės įsakymą ir mesti į tą moterį akmenis. Kai jie vėl jį nesiliaudami kamantinėjo, tai Jėzus trumpai ir aiškiai pasakė: ,,Kas iš jūsų be nuodėmės, tegu pirmas sviedžia į ją akmenį"... Tai išgirdę, jie vienas po kito ėmė trauktis šalin, pradedant nuo vyresniųjų" (Jn.8,7-9). Jėzus liko vienas su nusikaltusia moterimi ir jai tik pasakė: ,,Eik ir daugiau nebenusidėk".

Čia ir skiriasi Senasis Įstatymas nuo Naujojo, nuo Kristaus skelbtos Evangelijos, nuo jo rodyto gyvenimo pavyzdžio ir jo reikalavimo iš apaštalų ir savo sekėjų. Gailestingumas nusidėjėliui yra Dievo ženklas žmogui, kuris gyvena žemėje. Ir Kristus savo apaštalus mokė: ,,Jei tavo brolis tau nusideda, pabark jį, ir jei jis gailisi, atleisk jam. Jei jis ir septynis kartus per dieną tau nusidėtų ir septynis kartus kreiptųsi į tave, sakydamas: Gailiuosi, atleisk jam" (Lk. 17,3-4).

Meilė artimui, net nusidėjusiam, yra Kristaus ženklas. Tuo ženklu jis norėjo pažymėti savo apaštalus ir juos ragino mylėti savo artimą taip, kaip Jėzus mylėjo juos. Ir tas jo pavyzdys, parodytas fariziejams ir Šv. Rašto mokovams, yra priminimas psalmės žodžių: ,,Jei Viešpats nestatys namo, veltui vargsta tie, kurie jį stato. Jei Viešpats nesaugo miesto, veltui budi sargas" (Ps.126,1).

Visas krikščioniškas gyvenimas yra pastatytas ant meilės, tikėjimo, vilties, gailestingumo pamatų. Kristaus pasielgimas su nusidėjusia moterimi tą tikrąjį gailestingumą ir tikrąją meilę parodo ne tik fariziejams, bet ir visiems krikščionims. Ir šio sekmadienio skaityme primena apaštalas šv. Paulius, rašydamas Filipo miesto gyventojams: ,,Aš visa laikau nuostoliu, palyginus su Kristaus Jėzaus, mano Viešpaties, pažinimo didybe. Dėl to aš ryžausi visko netekti ir viską laikiau sąšlavomis, kad tik laimėčiau Kristų ir būčiau jame, nebeturėdamas nuosavo teisumo, kurį teikia įstatymas, bet turėdamas teisumą iš tikėjimo Kristumi, einantį iš Dievo, paremtą tikėjimu. Trokštu pažinti jį, jo prisikėlimo galybę ir bendravimą jo kentėjimuose, noriu panašiai kaip jis numirti, kad pasiekčiau ir prisikėlimą iš numirusių" (Pil. 3,8-14).

Nieko daugiau nereikia, kaip gavėnios metu prisiminti Jėzaus gailestingumą ir apaštalo šv. Pauliaus troškimą gyventi Kristaus teisumu ir su juo kartu prisikelti iš numirusių. Tai yra krikščionio kelias, kuris veda į amžinybę. Nuklydimas nuo to kelio yra grįžimas į fariziejiškumą ir iš tikrųjų teisimas kito žmogaus. Tik vienas Dievas tegali būti teisingas teisėjas, nes jis vienas mato ne tik išorinius nusikaltimus, bet ir žmogaus širdį.

– A. Dls.

KELIONĖS LIETUVON DIENORAŠTIS

ALFONSAS NAKAS

9

Ant provizorinio stalelio — televizorius. Jo juodabalta ekranas maždaug mūsiškio 13 colių ekrano dydžio. Bet iš to televizoriaus nei velnias, nei gegutė. Jį radom „negyvą". Priežastis? Išjungta elektros srovė. Įjungus ėmė džergžti. Po kelių minučių gavom šioki tokį vaizdą ir visada vienodą, gan skardų, balsą. Žaidimas „knopkėm" ir rateliais tedavė menkus rezultatus. Kai šioki tokį vaizdą išgavom, žmonės buvo vienodai, dvigubai ištysę. Ypač šlykštūs deformuoti veidai. O čia olimpiniai žaidimai. O Persitvarkymas. Ir Sąjūdis. Negalėjai kitaip ir išjungti, kaip tik nutraukus elektros srovę. Toks 712 kambario televizorius. Nežinau, kaip jis veikė kitur.

Sakiau, galėčiau apie „Lietuvą" tiek ir tiek. Bet užteks. Būtų neblogas viešbutis, jei ne tokie ankšti kambarėliai. Nuomoti juos dviem skirtingiems asmenims ilgam laikui yra tiesiog nesusipratimas. Toks kambarėlis vyrui ir žmonai, ar dviems vienos šeimos nariams, dar būtų pakenčiama. Tik pakenčiama. Normaliai, kambarėlius, kaip 712-tas, turėtų nuomoti tiktai vienam žmogui.

Sąjūdis, demonstracijos, elektrinė

Kadangi giminių suvažiavo iš kelių Lietuvos vietų, rugsėjo 21-sios vakare nelikau „Lietuvoje". Su bendru lovas pasiskirstę, rūbų spintoj demarkacijos liniją nustatę, vonioj kas sau rankšluosčius išsirinkę, keletai valandų atsisveikinom. Jis su būriu giminių liko kambarėly, o aš savųjų buvau nuvežtas į privatų butą. Čia buvo ir jauku, ir graudu. Per vienuolika metų visi dar labiau susenom, tuomet matyti trumpakelniai berniūkščiai brolvaikiai barzdas užsiaugino, tuomet mažametės dukterėčios dabar jau neatpažįstamos panelės. Nebe visus radau. Kiti jau atgulė tai Kamajų kapinėse, tai apdainuotuose Vilniaus kalneliuose.

Prieš vienuolika metų ten mane girdė beveik per prievartą. Tas gertynes esu minėjęs NL savaitrašty. Dabar aš pastačiau Amsterdame, duty free krautuvėj, nupirktą butelį Asbach Uralt, o mano svainis – butelį vietinės vodkos. Gal keturias valandas aštuoni vyrai ir viena kita moteriškaitė sriūbčiojom, ir dar liko. Ne, niekas nebesakė, ,,dėde, būk gi vyras, išgerkim". Niekas neberagino ,,ant trečios,ant ketvirtos kojos". Tik retkarčiais paklausdavo: iš katro dabar, iš sabonio, ar masalskiuko? Prašomi paaiškino. Sabonį gi, dėde, žino visas pasaulis. Jis — dviejų metrų su virš. O Masalskis, tai ką, jis liliputas, kažkur tarp 185-187 centimetrų. Gerdami žiūrim, kuris butelis aukčiausias. Jį ir pavadino saboniu. O žemesnįjį — masalskiuku. Šįvakar tavo asbachas — sabonis...

Kelis kartus ėjo kalba apie Sąjūdį, bet ją nustumdavo giminystės reikalai. Vilniuje gyvenantieji giminės žinojo, kad šį patį vakarą bene Sporto rūmuose (ar panašiu pavadinimu) vyksta Sąjūdžio mitingas. Apie mitingą kitą rytą man plačiau papasakojo ekskursijos viena maloni bendrakeleivė. Tik palikusi lėktuvą, ji į tą mitingą buvusi nuvežta. Ją žavėjęs žmonių gausumas, jų entuziazmas, nuoširdumas, visokių reikalų svarstymas. Raštu ji davusi vieną klausimą ir į jį buvę atsakyta. Tas ją dar labiau sujaudino. Išbuvusi iki pirmos po vidurnakčio ir grįžusi „Lietuvon" ilsėtis, galo nesulaukus.

Rugsėjo 23 d., apie vidudienį, buvau nuėjęs į minėtą Universalinę parduotuvę. Tik pasidairyti, be intencijos ką pirkti. Per kokią valandą lėtai perėjau per keturis ar penkis jos aukštus. Patalpos nemažos. Prekių nedaug. Niekas akies netraukė. Nestebino. Vyrų eilučių (kostiumų) spalvos tik tamsios (kad ruduo?). Įsidėmėjau keletą kainų; jos sukos apie 150 rublių (daugiau kaip mėnesinė pradedančio gydytojo ar inžinieriaus alga). Pirkėjų radau nemažai, nors tikros spūsties nebuvo. Bene pirmo aukšto rytinėj pusėj veikė nejauki užkandinė, kurioje, pasiėmęs puodelį nežinau kokio gėrimo, nusipirkęs torto gabaliuką. ar dar kažką, galėjai stačias prie apvalaus stalelio užkąsti. Ten pardavinėjo ir ledus vaflių tūtelėse. Susigundžiau. Kainavo bene penkios kapeikos. Neatmenu, kada tokius beskonius ledus buvau gavęs. Vaiko metuos. Kamajuos ar Rokišky, čiulpdavau vanilinius su kažkokiu miltų prieskoniu. Jie būdavo keleriopai skanesni, ta maročina. Dabar lyžtelėjęs norėjau tuoj išmesti. Bet nebuvo kur. Sučiulpiau kone žiaugžiodamas. O Amerikoj kritikuodavau Baskin Robbin, ypač prisilaižęs vokiškų, šveicariškų, prancūziškų. Dabar užsičiaupiau.

Gal Universalinės ir nebūčiau čia ,,įamžinęs", jei ne sąjūdiečiai, studentai, užsiėmę Ignalinos elektrinės sutramdymo reikalais. Jie kaip tik buvo įsikūrę šiauriniame Universalinės šone, prie ilgo, pirkėjams skirto suolo. Pasistatę stalelį, iškėlę Lietuvos trispalvę ir du spalvotus plakatus. Viename plakate balta raidė A, baltas dvigubai už raidę aukštesnis kryžius ir balta raidė E. Apačioj – didelėm raudonom raidėm – IGNALINOS. Tas pats antrame transparente: ,,A kryžius E Ignalinos", o skersai visą plakatą geltonas įrašas – ,,Reikalaujame tarptautinės komisijos!" Plakatus-transparentus smulkmeniškai aprašiau todėl, kad tokių pačių mačiau keliose Vilniaus vietose, judrių gatvių sankryžose, aikštėse. Ir visus su Lietuvos trispalve. Tai žmonėms ženklas, kad ateitų, pasirašytų.

(Bus daugiau)

Patriotizmas yra ne tiek savo tėvų žemės apsauga, kiek savo vaikų žemės išsaugojimas.

Jose Ortega y Gasset

Draugystę, kaip ugnį, reikia palaikyti ir kurstyti, arba ji miršta.

Lavater

HORIZONTAI

GAJAUSKAI WASHINGTONE

„Drauge" jau buvo paskelbta, kad kovo 1 d. iš Maskvos per New Yorką į Washingtoną atskrido Lietuvos Helsinkio grupės narys Balys Gajauskas su žmona Irena ir aštuonių metų amžiaus dukrele Gražina. Praleidę porą dienų Washingtone, Gajauskai išskrido pas savo gimines Californijoje. Į šį kraštą jie atvyko gavę vizą trims mėnesiams. Po to grįš atgal į Lietuvą, ir galimas dalykas, prašys leidimo emigruoti į JAV.

Buvęs partizanų kovotojas Balys Gajauskas pirmą kartą buvo suimtas 1948 m. ir nuteistas 25 m. ištrėmimo. Iš tremties į Kauną sugrįžo 1973 m. Tačiau po ketverių metų už sudarymą lietuvių politinių kalinių sąrašo, kaupimą partizaninio judėjimo dokumentų, A. Solženycino knygos vertimą į lietuvių kalbą ir kitus tariamus ano meto „nusikaltimus" buvo suimtas ir 1978 m. Vilniaus aukščiausiojo teismo nuteistas 10 m. griežto režimo lagerio ir 5 m. tremties. Iš viso Balys Gajauskas Gulage praleido 37 metus ir pagaliau praeitų metų lapkričio 7 d. sugrįžo į Lietuvą.

Dulles aerodrome Gajauskų šeimą su gėlėmis ir trispalvėmis pasitiko apie 50 sostinės ir apylinkės lietuvių. Po poros dienų asmeniškai suėjus su Gajauskais, Balys papasakojo, kad ir Lietuva ji, po daugelio metų sugrįžusį iš sovietinio Gulago, pasitiko visai kitokia: trispalvėmis vėliavomis pasipuošusi, viešai ir be baimės skambant Lietuvos himnui, žmonėms drąsiai ir atvirai kalbant. O dar taip neseniai už tokius dalykus tekdavo pereiti sovietų kalėjimus ir Sibiro tremtį.

Ar Baliui Gajauskui dabar, išėjus į laisvę ir sugrįžus pas savo šeimą (žmona Irena ji ištrėmime stengdavosi aplankyti), tenka ramiai pailsėti? Ne. Sugrįžęs Lietuvon jis tuojau įsijungė į persitvarkymo sąjūdžio veiklą ir gana dažnai yra kviečiamas kalbėti. Pastaruoju metu kelis kartus buvo pakviestas pakalbėti įvairių Kauno mokyklų mokiniams. Savo pranešimuose jis pasakojo apie Vasario 16 reikšmę lietuvių tautai, apie Lietuvos aktyvistų fronto veiklą, kai 1941 m. birželio 22 d., sovietų-vokiečių karui prasidėjus, lietuviai savo jėgomis išlaisvino Kauną ir kitas Lietuvos vietoves, apie Lietuvos partizanų kovas pokario dešimtmetyje. Tokioms paskaitoms ar prakalboms, kurių pasiklausyti suvedami kelių klasių mokiniai, dabar pakviečia įvairių mokyklų direktoriai ar vedėjai.

B. Gajauskas pastebėjo, kad daugiausia į mokyklas ir įvairius susirinkimus kalbėti kviečiamas kitas buvęs politinis kalinys — Kybartų klebonas kun. S. Tamkevičius. Jam esą kartais tenka per vieną dieną kalbėti dviejose ar daugiau vietų.

Neilgai šį kartą teko su B. Gajausku pasikalbėti, nes laukė jo interviu lietuvių, rusų ir kitų kalbų radijo tarnybų žmonės. Tačiau, kiek teko patirti, B. Gajauskas apvažinės visus didesnius lietuvių telkinius JAV — Chicagą, Clevelandą, Detroitą ir kt., ir ten padarys pranešimus, nes B. Gajauskas, nors gyvenime ir daug iškankintas, yra geras kalbėtojas.

Washingtone Balys pirmą kartą savo gyvenime pamatė, kad jis yra įamžintas Lietuvių enciklopedijoje antram papildymų tome. Lankydamasis Amerikos Balso lietuvių skyriaus redakcijoje pamatė, kad čia archyve laikomas storokas aplankas dokumentinės medžiagos su B. Gajausko biografija, iš Gulago atsiųstais jo protestais prieš sovietus, specialiu jam ir Paulaičiui skirtu pogrindžio „Aušros" numeriu, su įvairiais Lietuvių informacijos centro pranešimais, liečiančiais kalinamojo buitį. Čia jis pamatė ir nuorašą su parašais dokumento, kuriame 108 JAV Kongreso nariai kreipėsi į Gorbačiovą, prašydami B. Gajauską paleisti laisvėn.

Per kelias viešėjimo dienas jis šiame laisvės krašte jau spėjo pamatyti daug ką naujo. Lietuvių informacijos centro Washingtono biuro vedėjo Viktoro Nako ir LB tarybos narės Astos Banionytės B. Gajauskas jau buvo pristatytas ir keliems aukšto rango JAV valdžios pareigūnams, tarp jų ir vienam valstybės sekretoriaus padėjėjų — ambasadoriui R. Shifteriui.

RENKAS VYRAI, ŽYGIS BUS

Dienraščio „Draugo" sporto ir skautų skyriuose skelbiama, kad, jei viskas gerai seksis, 40 Lietuvos buriuotojų su trimis jachtomis — „Audra", „Dailė" ir „Lietuva" gegužės mėnesį iš Klaipėdos uosto tikisi išplaukti per jūras ir vandenyną Amerikos link ir po šešių savaičių kelionės pasiekti New Yorką. Sostinę Washingtoną domina ir ši vieno iš buriuotojų vadovų laiške paskelbta informacija.

„Kaip žinote, Vašingtone J.F. Kenedžio centre yra patalpa, kurioje yra viso pasaulio valstybių vėliavos, tame skaičiuje ir Lietuvos. Jei ji dar nepakeista, tai mums siūloma atvežti mūsų trispalvę ir iškilmingai ją pakeisti. Vėliavą mes Lietuvoje sugebėtumėme ir pašventinti. Jei tai įmanoma, tai būtų labai gražus ir prasmingas mūsų atgimstančios Lietuvos žodis pasaulio bendrijai..."

Niekas neabejoja, kad šis Lietuvos buriuotojų žygis bus sėkmingai atliktas ir sostinėje Washingtone iškilmingų ceremonijų metu Kennedžio centre, stovinčiam prie Potomaco upės kranto, bus pakeista kiek susidėvėjusi Lietuvos trispalvė, šiame Amerikos meno centre, kaip ir valstybės departamente, jau stovėjusi tada, kai gyvenantieji Lietuvoje už neoficialų jos laikymą sovietų stalinistų buvo kišami į kalėjimus ir tremiami į Sibirą.

Burlaivio „Audros" kapitonas Ignas Miniotas laiške rašo: „Plauksime beveik ta pačia trasa, kuria iš New Yorko į Kauną per Atlantą prieš 56 metus skrido Steponas Darius ir Stasys Girėnas..."

Lietuvos biuruotojų globėjų Amerikoje — jūrų skautų pareiga savo broliams padėti. Jiems reikalingi jūrlapiai, komunikacijos instrumentai, nakvynės, maistas ir kitkas. Todėl jie labai prašo lietuvių visuomenę greitai siųsti aukas į specialiai atidarytą sąskaitą nr. 2576, KASA Lithuanian Credit Union, 2615 W. 71st St., Chicago, IL 60629.

Išeivijos lietuviai ištiesė rankas Lietuvai, kai buvo įkurtas Trispalvės fondas, nepagailėjo aukų dr. A. Šapokos „Lietuvos istorijai". Tikėkime, kad jie gausiai parems ir drąsų bei originalų Lietuvos buriuotojų žygį per Atlantą.

56 MIL. DOL. UŽ FORT SHERIDAN

Federalinė komisija, kuri nusprendė, kad turi būti uždaryta Ft. Sheridan kariuomenės bazė, nustatė, kad ta nuosavybė gali būti parduota už 56 mil. dol.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

VASARIO 16-TOJI LOS ANGELES

Nepriklausomybės atgavimo 71 m. sukaktį Pietų Californijos lietuviai vasario 19 d. Los Angeles mieste minėjo gražiomis iškilmėmis, vadovaujantis šūkiu „Vienybėje su Tauta", nes pirmą kartą po daugelio metų aneksuotos Lietuvos žmonės galėjo ją švęsti, nebijodami represijų, kartu su laisvojo pasaulio kraštuose gyvenančiais savo tautiečiais.

Šv. Kazimiero parapijos kieme pakėlus JAV-ių ir Lietuvos vėliavas, lietuvių organizacijos su savo vėliavomis dalyvavo pamaldose. Pamaldos, solidarizuojant su broliais tėvynėje, buvo itin iškilmingos, dėkojant Viešpačiui už laisvės spindulėlio proveržį Tėvynėje ir giedresnio rytojaus viltį. Giedant 14 asmenų grupei, vadovaujamai muzikės V. Vilkienės, viešnia iš Lietuvos V. Levaitė, lydima jaunimo atstovų, atnešė žvakę, kaip šviesos simbolį tautos išsivadavimo iš tamsios praeities šešėlių.

Iškilmingas šv. Mišias koncelebravo kleb. kun. dr. A. Olšauskas, prel. V. Bartuška ir svečias iš Švenčionių kun. A. Belickas. Jis pasakė ir jautrų patriotišką pamokslą apie tautos nueitus Golgotos kelius, pabrėždamas reikalą Lietuvos žmonėms atgimti dvasiniai. Mišių skaitymus atliko D. Trotmanaitė. Psalmę giedojo A. Polikaitis. Gražiai giedojo parap. choras, vargonais pritariant muzikui A. Jurgučiui, ir solo — J. Čekanauskienė. Kai kurias dalis fleita atliko K. Mickutė, vargonėliais pritariant R. Polikaičiui. Aukas nešė jauna pora J. ir R. (Čekanauskaitė) Žukai. Šia gražia bažnytine šventės programa pasirūpino D. Polikaitienė.

Minėjimas vyko parapijos salėje, kuri šiemet buvo per ankšta, nes ne visi galėjo sutilpti. A. Polikaičiui sugiedojus JAV himną, prel. J. Kučingis sukalbėjo invokaciją, primindamas, kad tautiniai simboliai negali būti atskirti nuo laisvės ir nepriklausomybės, prašydamas Viešpatį laiminti visus ir Tėvynę Lietuvą. Programai vadovavo D. Čekanauskaitė-Navarette, supažindindama su svečiais. A. Mažeika, ALT-os pirm., suminėjo žuvusius dėl Lietuvos nepriklausomybės karius, partizanus, miško brolius, kalėjimuose nukankintus, koncentracijos lageriuose ir ištrėmime netekusius gyvybės; prisiminė ir neseniai mirusius savanorius kūrėjus pulk. leit. J. Andrių ir mjr. J. Puikūną. Jis pakvietė laisvės kovų dalyvius: Vyčio kryžiaus kavalierių plk. lt. J. Andrašūną, aviac. kpt. G. Radvenį ir kpt. J. Tumavičių (jis dėl sveikatos negalėjo dalyvauti) ir eil. M. Barauską; jiems A. Pažiūrienė, asistuojant V. Giliui, prisegė gėles.

Susirinkusius pasveikino Lietuvos gen. konsulas V. Čekanauskas. Jis paskaitė ir JAV Valstybės departamento sekret. J. Baker III-jo laišką, kuriame pabrėžiamas lietuvių tautos siekimas atgauti politines ir religines teises, ir užtikrinant, kad JAV niekad nepripažino ir nepripažins prievartinės okupacijos. Konsulas paminėjo didelį tautos entuziazmą, švenčiant vasario 16 Kaune, kur dalyvavo minios kaip liudininkai atstatant kadaise nugriautą Laisvės statulą. Vilniuje taip pat dalyvavo minios ir stebėjo su dideliu susijaudinimu, kaip prie namo, kur buvo 1918 m. vasario 16 pasirašytas Lietuvos Tarybos Nepriklausomybės aktas, atidengta šį įvykį primenanti lenta.

Šventės proga sveikino Estijos, Latvijos garbės konsulai ir armėnų atstovas. Sveikinimus raštu atsiuntė JAV prezidentas G. Bush, Californijos gubernatorius G. Daukmejian, L. A. miesto meras T. Bradley ir rezoliuciją — L. A. County Supervisors.

Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. A. Budreckis iš New Jersey; jis daugeliui pažįstamas, kaip veiklus visuomenininkas ir spaudos darbuotojas. Išvardinęs Tautos išorinius laimėjimus, kalbėtojas klausė, kaip bus su turiniu? Citavo Arvydo Juozaičio, Persitvarkymo Sąjūdžio tarybos nario, pareiškimą, kad Lietuva ir laisvė du neišskiriami žodžiai. Sakė, kad reikia protingos Lietuvos vizijos. Lietuva turinti būti teisinė valstybė. Supažindinęs su Laisvės lygos ir Sąjūdžio siekimais, ragino neskubėti Tėvynėje gyvenančius rūšiuoti, nes, remiantis prof. A. Štromo terminologija, taip vadinami konservacininkai savo pozicijas panaudoja, kad išsaugotų tautines vertybes. Juos atpažinti galime iš jų darbų.

Lietuvos laisvės reikalu buvo priimta rezoliucija, kurią perskaitė T. Dabšys. Visiems dalyviams pritarus, ji bus pasiųsta JAV prezidentui George Bush, o kopijos Valstybės departamentui ir kitoms institucijoms.

Scenon įžengusi A. Nelsienė, LB Vakarų apyg. pirmininkė, pranešė, kad minėjimo rengėjai, susitarę su lituanistine šešta-

(Nukelta į 6 psl.)

INTERNATIONAL INDUSTRIES

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS
NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS
LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

NAUJAS PATARNAVIMAS
NORINTIEMS PAS.'EIKINTI
SAVO GIMINES AR DRAUGUS
LIETUVOJE

Žaibas

ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukaktuvių, vestuvių, Velykų ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas; (312) 430-8090

GT INTERNATIONAL

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

8901 Maskva 1 nkt., Vilnius 10 nkt., Viena 1 nkt., gegužės 12-25 d.
Iš Čikagos: $2,267.00 Iš New Yorko: 2,157.00

8902 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., birželio 15-30 d.
Iš Čikagos; $2,496.00 Iš New Yorko: $2,386.00

8903 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., birželio 16-28 d.
Iš Čikagos: $2,296.00 Iš New Yorko: $2,186.00

8904 Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d.
Iš Čikagos: $2,496.00 Iš New Yorko: $2,386.00

8905 Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Helsinkis 1 nkt., liepos 14-27 d.
Iš Čikagos: $2,366.00 Iš New Yorko: $2,256.00

8906 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., rugpjūčio 10-25 d.
Iš Čikagos: $2,496.00 Iš New Yorko; $2,386.00

8907 Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 1 nkt., rugpjūčio 11-24 d.
Iš Čikagos: $2,366.00 Iš New Yorko: $2,256.00

8908 Maskva 1 nkt., VILNIUS 15 NAKTŲ, Viena 1 nkt., rugsėjo 14-spalio 2 d.
Iš Čikagos: $2,648.00 Iš New Yorko: $2,538.00

MALONIAI PATENKINSIME PAVIENIŲ (be grupės) KELIAUTOJŲ PAGEIDAVIMUS TRUMPESNIAM ARBA ILGESNIAM LAIKUI LIETUVOJE. BE PASKELBTŲ GRUPIŲ YRA KELETAS SPECIALIZUOTŲ GRUPIŲ, KURIOSE GALI BŪTI VIENA, KITA PAPILDOMA VIETA. G. T. INTERNATIONAL TVARKO VISUS KELIONIŲ REIKALUS. TURIZMO AR BIZNIO KELIONĖM KREIPKITĖS Į MUS.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60465
TELEF.: (312) 430-7272

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖ

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 9 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 511 gegužės 11-24 $2,109 iš Bostono ir Niujorko; $2,292 iš Čikagos

LIETUVA IR RUSIJA — 13 dienų: 7 d. Lietuvoje, 4 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade.
Kelionė Nr. 515 gegužės 15-27 $2,159 iš Bostono ir Niurjorko; $2,342 iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 525 gegužės 25-birželio 8 $2,299 iš Bostono ir Niujorko; $2,482 iš Čikagos

BIRŽELIS

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 20 dienų: 15 d. Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 Kaune, 1 Maskvoje, 1 Zuriche.
Kelionė Nr. 608 birželio 8-27 $2,599 iš Bostono ir Niujorko; $2,782 iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 615 birželio 15-29 $2,399 iš Bostono ir Niujorko; $2,582 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. Kelionė laivu Baltijos jūra naktį iš Stokholmo į Helsinkį.
Kelionė Nr. 627 birželio 27-liepos 13 $2,949 iš Bostono ir Niujorko; $3,132 iš Čikagos

LIEPA

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje,2 Zuriche.
Kelionė Nr. 713 liepos 13-27 $2,269 iš Bostono ir Niujorko; $2,452 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 717 liepos 17-31 $2,459 iš Bostono ir Niujorko; $2,642 iš Čikagos

RUGPJŪTIS

LIETUVA, ESTIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 9 d. Lietuvoje, 7 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 1 Taline (laivu iš Helsinkio) 2 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 802 rugpjūčio 2-16 $2,389 iš Bostono ir Niujorko; $2,572 iš Čikagos

LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 810 rugpjūčio 10-24 $2,399 iš Bostono ir Niujorko; $2,582 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelionė nr. 814 rugpjūčio 14-28 $2,459 iš Bostono ir Niujorko; $2,642 iš Čikagos

RUGSĖJIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 914 rugsėjo 14-27 $2,209 iš Bostono ir Niujorko; $2,392 iš Čikagos

LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.
Kelionė Nr. 944 rugsėjo 14-23 $1,799 iš Bostono ir Niujorko; $1,982 iš Čikagos

SPALIS

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kelionė Nr. 105 spalio 5-19 $2,159 iš Bostono ir Niujorko; $2,342 iš Čikagos

LAPKRITIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelionė Nr. 102 lapkričio 2-15 $1,699 iš Bostono ir Niujorko; $1,882 iš Čikagos

GRUODIS

LIETUVA IR SUOMIJA — Naujų Metų kelionė, 21 diena: 15 d. Lietuvoje.
Kelionė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 18 $1,949 iš Bostono ir Niujorko
Kelionė Nr. 129: 16 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje.
Gruodžio 29-sausio 18 $1,949 iš Bostono ir Niujorko; $2,132 iš Čikagos

BALTIC TOURS & ORBIS
PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ

16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje
7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokuvoje, 1 Zuriche.
Kelionė Nr. 519 gegužės 19-birželio 3 $2,059 iš Bostono ir Niujorko; $2,242 iš Čikagos
Kelionė Nr. 616 birželio 16-liepos 1 $2,159 iš Bostono ir Niujorko; $2,342 iš Čikagos
Kelionė Nr. 714 liepos 14-29 $2,159 iš Bostono ir Niujorko; $2,342 iš Čikagos
Kelionė Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9 $2,159 iš Bostono ir Niujorko; $2,342 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernakvojimu kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimiesiems dokumentus viešnagei pas jus.

Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradedame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminaičiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164
Tel.: (617) 965-8080

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

ALRK MOTERŲ SĄJUNGA

Šiais 1989 m. ALRK Moterų Sąjunga švenčia Deimantinį jubiliejų. Sąjunga buvo įkurta 1914 metais. Ši organizacija prieš 75 m. buvo labai reikalinga. Po pirmojo Pasaulinio karo iš Lietuvos pradėjo atvykti vis daugiau vyrų, moterų ir jaunų mergaičių. Vyrai greičiau suprato reikalą burtis į draugijas-organizacijas. Moterys vyrų organizacijose buvo nepageidaujamos, nekviečiamos.

Moterys pačios turėjo išsikovoti teisę sukurti savo organizaciją. Bendromis, jėgomis geriau galėjo išlaikyti lietuviškumą ir, kokiai nelaimei ištikus, lengviau galėjo vienos kitoms padėti. Ne lengva buvo šviesos nešėjoms, idealistėms, nes ne visi pritarė,o kartais ir pajuokė. Antanina Jakaitytė, kovotoja už moterų teises, dalyvavusi 1911 metais Vilniuje vykusiame Visuotiniame Moterų suvažiavime, ir idealistė Uršulė Jokubauskaitė pradėjo ruošti dirvą Lietuvių Moterų organizacijai JAV-ėse. Tuo klausimu rašė į lietuviškus laikraščius ir kvietė moteris jungtis bendram darbui. Prie šių pastangų prisijungė Agota Sutkaičiūtė ir J.G. Miliauskas. Buvo paruošti referatai, kuriuos skaitė ketvirtajame Federacijos kongrese. Vieną skaitė Julė Stankevičiūtė, o antrą — A. Jakaitytė. Po to daugelis vyrų užgyrė Moterų sąjungos steigimą, pateikdami sąlygą, kad dar tais pat metais būtų įsteigta organizacija. Moterys, gavusios sutikimą, ten pat, atskirame kambaryje, susirinko ir padarė pradžią. Tai įvyko 1914 m. rugsėjo 23-25 d. Š. Jurgio parapijos mokyklos salėje, Chicagoje. Visos ten buvusios moterys pakvietė ir daugiau Chicagos lietuvių moterų į susirinkimą, kad gautų daugiau pritarimo.

Pirmiausia buvo nustatytas tikras organizacijos vardas: Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Moterų sąjunga. Sutrumpinus: ALRK Moterų sąjunga. Organizacijos globėja — Dievo Motina Nuolatinės Pagalbos; šūkis — „Dievui ir Tėvynei". Ženklas — kryžius, širdis, inkaras, reiškiantis tikėjimą, meilę, viltį. Apsvarstė Konstitucijos projektą, kurį paruošė J.G. Miliauskas.

Organizacija buvo dviejų skyrių: Apšvietos ir Apdraudos. Moterų Sąjungos himnui žodžius sukūrė kun. K. Urbonavičius, pasirašydamas — J. Kmitas, o melodiją pritaikė A. Aleksis. Nutarė leisti laikraštį, „Moterų dirvą", kuris ir šiandien visų narių mielai laukiamas ir skaitomas.

Nustačius Moterų sąjungai gaires, buvo išrinkta pirmoji centro valdyba, kurią sudarė: pirm. Uršulė Jokubauskaitė, vicepirm. Pranciška Majauskaitė, raštininkė Monika Gurinskaitė, daktarė kvotėja Suzana A. Šlakienė, M.D., iždo globėja K. Varanavičienė ir raštininkės padėjėja Pranciška Nutautaitė, visos iš Chicagos, IL. Centro dvasios vadu pakviestas kanauninkas Fabijonas Kemešis.

Pirmoji kuopa tuoj pat suorganizuota iš Šv. Jurgio parapijos narių. Pirmininke išrinkta Monika Gurinskaitė. Antroji kuopa įsteigta Cicero, IL, prie Šv. Antano parapijos. Pirmoji pirm. buvo Augusta Jakaitytė Šatkienė. Trečioji ir ketvirtoji kuopos buvo Chicagoje, o penktoji kuopa įsisteigė Worcestery, ten, kur kilo mintis steigti Moterų sąjungą. Taip viena po kitos prie parapijų kūrėsi kuopos.

Lietuviai iš savo uždarbio statė bažnyčias, parapines mokyklas, vienuolynus, net ligonines. Po 25 metų veiklos, jau buvo 72 kuopos. Švenčiant 25 metų jubiliejų, buvo išleista knyga „ALRK MOTERŲ SĄJUNGA 25 METŲ VEIKIMO ŠVIESOJE, 1914-1939". Moterų sąjungos narės dirbo Bažnyčiai, Tautai ir Moterų sąjungai.

Pradėjus veiklos antrą šimtmečio ketvirtį, dar prisidėjo keletas kuopų, bet svarbiausia, pagyvėjo veikimas ir išryškėjo lietuvės moters vardas. Laikas nestovėjo vietoje ir Moterų sąjunga sulaukė 50 metų. Tai auksinis jubiliejus. Ta proga buvo išleista antra Moterų sąjungos knyga. „Dievui ir Tėvynei". „ALRK Moterų Sąjunga 1914-1964" m. Ją paruošė Donna Zilis ir Dale Murray. Ženklus sukūrė dail. seselė M. Mercedes, CSC, Donna Zilis ir Viktoria Leone. Knygoje yra daug sveikinimų: Šventojo Tėvo, Pijaus XII-jo, JAV prez. L. Jansono, Lietuvos generalinio konsulo Petro Daužvadžio ir Juzės Daužvardienės.

Geriausius linkėjimus įrašė: vysk. V. Brizgys, vysk. Ch. Salatka, prel. P.W. Juras, pirmoji centro valdybos pirm Uršulė Jokubauskaitė-Daukantienė ir vyr. Centro pirm. Elzbieta Paurazienė, 56 Garbės narės. Atspausdinti ir 75 kuopų aprašymai su jų pirmininkėmis, valdybomis ir narėmis.

Gražiai atšventusios Auksinį jubiliejų žengėm pirmyn gerai pramintu veiklos keliu. Daug kas pasikeitė. Kopos, kurios nepasirūpino pritraukti jaunesnių narių, savo veikimą užbaigė. Pvz. Chicagoje buvo 7 kuopos, o dabar liko tik 5. Dvi kuopos užbaigė savo veikimą, nes sumažėjus narių skaičiui, likusios jau nebepajėgia tęsti kuopos darbą. Kas antri metai ruošiami Seimai. Šiais metais Seimas bus Worcester, Mass. Ar bus išleista Deimantinio jubiliejaus knyga, dar nežinia. Šių metų Centro valdybą sudaro: dvasios vadas kun. Petras Stravinskas, Garbės pirm. Julia Mack, pirm. Aldona A. Shumway, 1-ji vicepirm. Emilia Prose, II vicepirm. Rūta Berzanskis, sekr. Roma Kuprys, iždo globėjos A. Šliterienė, S. Diržius „Moterų dirvos" redaktorė Dalė Murray, administratorė Palmera Breidenbach. Jos visos dirba ir rūpinasi Moterų sąjungos likimu.

Geriausių linkėjimų sulaukti šimto metų jubiliejaus!

Gr. M.

LIAUDIES MENO KŪRYBOS PARODA

Ateinantį penktadienį, kovo 17 d., 7 v.v. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje bus atidaryta tautodailės mylėtojos ir kūrėjos Uršulės Astrienės iš tikrų šiaudų sukurtų paveiklsų paroda.

U. Astrienė, Dievo apdovanota meniškais gabumais ir meile savo kraštui, neatitrūko nuo liaudies; ji net keliais tradiciniais būdais bando reikšti mūsų liaudies palinkimą, kūrybingai ir originaliai pritaikydama ji savo kūriniuose. Ji yra tikra žinovė velykaičių, arba margučių marginimo.

Margučiai

Gimusi Lietuvoje, dabar su šeima gyvenanti Grand Rapids, Michigan, ji jau nuo šešerių metų pradėjo senoviniu lietuvišku būdu — svogūnų lukštais dažyti ir vėliau skutinėti, lietuviškais raštais kaišyti margučius. Jos vaizduotė laki. Margučius ji iškaišo lazdelėmis, taškais, kabliukais, stilizuotais ornamentais, o smulkiausiomis bei mažiausiomis detalėmis ji „nupiešia lietuviškus vaizdus: kaimo pirkelę su rūpintojėliu; kryžius, laisvės varpą, vytį, rūtelę, leliją, koplytėles, net

Lietuvių liaudies meno puoselėtoja ir kūrėja Uršulė Astrienė supažindina savo vaikaitį su margučių skutinėjimo menu. Jos šiaud. paveiklų parodos atidarymas Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje įvyks penktadienį, kovo 17 d.

paminklus, emblemas, monogramas ir t.t.

Liaudies meno paveikslai

U. Astrienė reiškiasi net keturiose srityse. Be margučių, ji daro dar kalėdinius šiaudinukus eglutei puošti, paveikslus iš įvairių spalvų tikrų šiaudų ir vaizdus iš riešutų kevalų.

Margučių ir šiaudinukų meno ji moko įvairiataučius amerikiečius. Pamokos vyksta kasmet lietuviškame muziejuje, Chicagoje. Čia į jos pamokas susirenka arti šimtas amerikiečių, net su vaikais, pasimokyti to originalaus meno.

Jau prieš daugel metų U. Astrienė bandė iš šiaudų sukurti kryžius. Tada sugalvojo, jog galima visai gerai išreikšti trijų matavimų figūras ir ant plokštumos, pavartojant skirtingų atspalvių šiaudus. Ji karpo kvietinius ir ruginius šiaudus, skaldo juos, mirko, lygina ir klijuoja ant žalios, rudos, juodos medžiagos — flanelės ar aksomo — išgaudama gražiausius lietuviškus vaizdus. Tai jos naujas būdas liaudies meną reikšti.

Ji mokė to meno Dainavos mergaičių stovykloje 1966-67 m. Jos paveikslai buvo išstatyti Grand Rapids meno galerijoje, Annhurt kolegijoje, Michigan valstijos universitete ir kitur. Ji turėjo individualias parodas Čiurlionio galerijoje, lietuviškame muziejuje Chicagoje ir kitose galerijose.

Amerikiečių spauda nepašykštėjo jai dėmesio; ji buvo plačiai aprašyta, parodyta net spalvotom nuotraukom — „Chicago Tribune", „Chicago Daily News", „Grand Rapids Herald", Grand Rapids Press" ir kt. spaudoje.

Daug jos paveikslų įsigijo amerikiečiai . Švieios atminties Lietuvos gen. konsulas dr. Petras Daužvardis ir mūsų ambasadorė Juzė Daužvardienė daug kartų reiškė padėką lietuviško tautodailės meno garsinimą ir propagavimą šiame krašte.

Po parodos atidarymo bus vaišės ir susitikiams su lietuvių tautodailės mylėtoja Uršule Astriene.

St. S.

VASARIO 16-JI SU MUZIEJAUS MOTERŲ GILDIJA

Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus Moterų vieneto sąraše yra ne vien tik lietuvės, bet ir kitų tautybių kilmės moterys. Čia randame veikėjas, kurių seneliai buvo gimę JAV, gi kitų — lietuviai vyrai yra jų ryšys su lietuviškumu. Jungtinėmis jėgomis narės ruošia lietuviškas programas, vykdo muziejaus darbą, skleidžia informaciją apie padėtį okupuotoje Lietuvoje, dažnai viliodamos amerikiečių dėmesį tautodailės grožiu, keliaudamos su parodėlėmis ir paskaitomis.

Tradicija tapęs Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimas — atviras susirinkimas įvyko vasario 19 d. muziejuje. Gildijos narės, viešnios ir svečiai, susidomėję programos tema, pripildė didelę „Gintaro" salės dalį.

Pirmininkė Irena Norbutienė pravedė oficialią susirinkimo dalį, papildytą įvairių komitetų pirmininkių pranešimais, numatytų ar jau vykdomų programų informacija. I. Norbutienė pristatė Ritą Dapkutę, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio informacijos „SąjūdžioInfo" įgaliotinę-raštininkę Chicagoje, pakviesdama ją papasakoti apie įvairius pasikeitimus, bei jų reikšmę Lietuvoje. Ritos kalba lietė kelių paskutiniųjų metų laikotarpį, kurio dalį praleido studijuodama Lietuvoje (1986-1987 m.), taip pat darė vertimus iš lietuvių į anglų kalbą, turėjo progą stebėti ir įsijungti į politinio judėjimo vystymąsi. Ji nelabai tikėjosi sulauksianti dienos, kada okupuotame krašte būtų galima švęsti nepriklausomybės dieną. Bet tai įvyko. Sovietų administracija tai vaidino etnine ar tautine diena. Sąjūdis, ruošęs 1989 m. Vasario 16-tos minėjimą, kvietė visus lietuvių išeivijos politinius veiksnius į Vilnių (Lietuvos Laisvės Lygą, veiksnių atstovus iš laisvojo pasaulio, kairiųjų organizacijas, ir t.t.).

1988 m. Lietuvos Laisvės Lyga, stipri ir veikli jėga politiniame persitvarkyme, stengėsi suruošti Vasario 16-tos minėjimą. Bet jų pastangos buvo trukdomos gatvėse poromis patruliuojančių milicininkų, kareivių bei savanorių sargybinių, užbarikaduotos gatvės ir įvairių asmenų areštai. Po to kritikos straipsniai pradėjo pasirodyti spaudoje, liesdami Stalino režimą, Molotovo-Ribbentropo sutartį; taipgi žinutės apie religines šventes išvydo šviesą. 1988 m. birželio 3 d. 500 asmenų grupė, daugiausia inteligentija, išrinko 36 asmenis (vėliau liko 35), kurie veiktų iki 1988 m. spalio 22-24 dienomis šaukiamo įgaliotinių suvažiavimo-kongreso. Suvažiavime dalyvavo daugiau negu 1,500 įgaliotinių, kurie išrinko 220 asmenų seimą su 35 asmenų Tarybą,kurių veikla tęsis iki ateinančio seimo, renkamo kas 2 metai. Taigi, 1988 m. birželio 3 d. gimė Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdis. Tais pat metais Sąjūdis sušaukė net 3 masinius žmonių susirinkimus (Gedimino aikštėje ir Vingio parke), dalyvaujant iki 200,000 asmenų miniai. Sąjūdis pradėjo intensyviai dirbti vandens, oro ir žemės nuo teršimo apsaugojime. Buvo kontaktuota „Greenpeace" organizacija; daryti upių vandens tyrimai,kurie parodė, kad Nemuno vanduo prie Kauno yra peržengęs nustatytas tarptautines švaros normas 17,000 kartų. Spalio mėn. suvažiavimo metu Rita Dapkutė redagavo 4 suvažiavimo biuletenius, kurie buvo paruošti lietuvių, rusų, vokiečių ir anglų kalbomis. Tai buvo emocijų išliejimo potvynis po 48 metų bejėgiškumo. Priimtos rezoliucijos, kad lietuvių kalba yra oficiali Lietuvos kalba; Lietuvos vėliava yra oficiali Lietuvos vėliava; Lietuvos himnas yra oficialus Lietuvos himnas. Buvo paruošta Lietuvos konstitucijos projektas (kartu su Mokslų Akademija), kuris buvo pateiktas Aukščiausiai Tarybai apsvarstymui ir patvirtinimui.

Šiuo metu tai yra pats svarbiausias projektas Lietuvoje. Peticijos su 1,800,000 parašų reikalauja netvirtinti Sovietų Sąjungos konstitucijos, iki nebus patvirtintos atskirų respublikų konstitucijos. Taipgi, yra didelis rūpestis, kad ši veikla nebūtų sustabdyta. Tad plaukimas informacijos į laisvąjį pasaulį yra gyvybinis. Po kalbos klausytojai klausė daug klausimų. Susirinkimo šeimininkės — dr. Liuda Butikienė, Paulina Vaitaitienė, Aldona Olienė ir Regina Smolinskienė vaišino įvairiais skanumynais prie gėlėmis išpuošto stalo, sudarydamos progą atsilankiusiems toliau gvildenti įvairius klausimus.

M. K.

Marija Remienė, „Draugo" renginių komiteto pirmininkė, kalba jubiliejiniam priėmime Jaunimo centro mažojoje salėje vasario 26 d.

Nuotr. J. Tamulaičio

GAMTOS DOVANOS

Mitybai svarbias ir vertingas medžiagas gauname ne iš cheminės pramonės, o iš gamtos. Tai tikros gamtos dovanos žmogui. Juo labiau šiandieninė technika žengia į priekį, juo labiau mus verčia atitolti nuo gamtos, tuo labiau gamtos dovanos mums turėtų būti vertingesnės. Šiandien gal daugumas jau ir netiki gamtos teikiamom gėrybėn, tačiau jų įtaka mūsų sveikatingumui negalime abejoti.

Mes iš viso mažai kreipiame dėmesio savo mitybai, todėl dažnai skundžiamės savo sveikata ir net nenormaliais pasireiškimais mokyklinio amžiaus vaikuose. Kalbama apie naują ligą — cholesterolinę neurozę, kuri kylanti ne tiek iš riebalų, kiek iš cukraus. Ir tai ne nuostabu, juk mokyklinio amžiaus vaikai ir minta daugiausia saldumynais. Mokykloje pastebim, kaip mokinys, nesulaukęs net pertraukos, jau traukia iš krepšelio įvairius riebius, saldžius traškučius, sprogučius, tešlainius ir užsigeria cukrum prisotintu įvairiom spalvom nudažytu vandeniu. Paklaustas, kodėl dabar valgo ir nelaukia pertraukos, mokinys atsako, kad esąs labai alkanas. Tad nenuostabu, kad tokiu maistu besimaitindamas tikrai yra alkanas. Negana, kad mokinys alkanas, bet jis klasėje ir irzlus, be kantrybės, nervingas ir nesukalbamas.

Mokinio protiniam ir fiziniam darbui bei sportui reikia medžiagų, kurios tas funkcijas skatintų. Taip, kai kolibras kas minutę turi savo organizmą papildyti nektaru, kad galėtų virpinti sparnelius, taip ir mokinys turi savo organizmą papildyti naudingom medžiagom, kurios stiprintų, ne tik jo kūną, bet ir protą.

Tad ar nereiktų daugiau naudotis gamtos dovanom, kurių jokie komerciniai gaminiai negali pakeisti.

Prof. Ancel Keys, iš Minneapolio, vienas JAV žymiausių kraujo indų tyrinėtojų, Amerikos širdies specialistų suvažiavime štai ką patarė: norint apsisaugoti nuo kraujo indų sukalkėjimo ir galimo širdies infarkto, reikia kasdien suvalgyti bent du obuolius. Mat obuoliuose esantis pektinas mažina cholesterolį kraujuje. Į šį prof. A. Keys patarimą reiktų atkreiti didesnį dėmesį ir mokinių priepiečius labai įvairinti maistingom natūraliom gamtos dovanom: obuoliais, fygom, riešutais ir kt. Ypač fygos yra turtingos įvairiom medžiagom: cukrum (džiovintos turi daug proteino, nemažą kiekį celiuliozės), apščiai kalcijo, kalio, magnezijos, fosforo rūkšties ir vitamino B. O ar fygos netiktų sumuštiniui? Pamėginkite pasigaminti:

Imkite 6 džiovintas fygas. Smulkiai supjaustykite ar sukapokite. Pridėję nedidelio obuolio smulkiai supjaustytą skiltelę, viską sudėję į indą ir ji uždengę trumpai patroškinkit. Atvėsinkit. Paimkit 4 oz. grietininio sūrio (kambario temp.) ir ¼ puodk. smulkiai kapotų riešutų. Viską sumaišykit ir tepkit ant rupios duonos.

Stefanija Stasienė

„Draugo" 80-mečio sukaktį minint, po koncerto, vasario 26 d. vykusio Marijos mokyklos auditorijoje, pabendravime su svečiais ir programos atlikėjais. Iš k.: Elena Barienė, Irena Polikaitienė, Juozas Polikaitis, Ateitininkų federacijos vadas, Maria Rudienė, Balfo Centro valdybos pirmininkė, Lomžos vysk. Julius Paetz ir inž. Antanas Rudis.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Lietuviai Californijoj

(Atkelta iš 4 psl.)

dienine mokykla, pravedė mokinių konkursą, už parašytus geriausius rašinius paskirtos premijos, kurios buvo įteiktos laimėtojams. 8 skyr. mokiniui Arui Mattis ir 10 skyr. Vanesai Kašelionytei. Į sceną atėjus Šv. Kazimiero lit. mokyklos vadovybei — M. Sandanavičiūtei-Newsom, V. Gedgaudienei, A. Žemaitaičiui, V. Gedgaudienė, kuri yra ir Lietuvių Fondo įgaliotinė, pranešė, kad šis Fondas paskyręs lituanistinės mokyklos paramai 1,250 dol. Direktorė Marytė Newsom, dėkodama už paramą, pasakė, kad šiemet mokykla minės 40 metų sukaktį. Šią mokyklą lanko 120 mokinių.

Minėjimą baigiant, Tautos fondo vardu visiems dėkojo dr. R. Giedraitis. Išnešus vėliavas, visi sugiedojo „Lietuva brangi" ir Tautos himną.

Meninėje programoje, kuriai vadovavo A. Žemaitaitis, „Spindulio" šokėjai (vadovė D. Varnienė) pašoko kepurinę ir blezdingėlę, o choro dalyviai, „Spindulio" pirmūnai, Vitai Vilkienei vadovaujant, padainavo „Tėviškėlė" (muz. B. Budriūno, žodž. P. Stelingio), „Žiema bėga" (liaudies daina, harm. J. Švedo). Akompanavo R. Polikaitis. V. Vilkienė solo atliko „Trys berželiai" (komp. nežinomas, Ž. A. Saulyno), „Obelėlė ir upelis" (muz. M. Vaitkevičiaus, ž. P. Galaunės), „Gintarėlis" (muz. G. Gudauskienės, ž. L. Andriekaus) ir „Plaukia sau laivelis" (muz. ir žodž. S. Šimkaus), fleita pritariant K. Mickutei, akompanuojant muz. R. Apeikytei. Akt. A. Žemaitaičiui padeklamavus V. Kudirkos „Kol jaunas, o broli", jaunimo grupė su soliste V. Vilkiene padainavo „Parveski, Viešpatie" (muz. F. Strolios, ž. P. Jurkaus).

Minėjimui pasibaigus, parap. žemutinėje salėje buvo bendri pietūs. Kiekvienas aukotojas savo auką Lietuvos reikalams galėjo skirti ALT-ui, LB-nei ar Tautos Fondui. Aukų surinkta 15,306 dol.

Ig. Medziukas

Los Angeles vykusiame Vasario 16-tosios minėjime gėlėmis papuošiami savanoriai kūrėjai. Iš k.: Jonas Andrašūnas, M. Barauskas, G. Radvenis. Gėles sega Alfa Pažiūrienė. Dešinėje — Lietuvos generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas.

Nuotr. **V. Baltušienės**

LIETUVIAI FLORIDOJE

Sunny Hills, FL

PAMINĖJOM NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ

LB Sunny Hills valdyba Vasario Šešioliktosios minėjimą šįmet suruošė labai vėlai, vasario 26 d., nes anksčiau minėjimui negalėjo gauti patalpos.

Minėjimas pradėtas pamaldomis Šv. Teresės bažnytėlėj vienuoliktą valandą. Mišias laikė kunigai L. Musteikis, P. Jarašas ir kleb. kun. F. Szczykutowicz. Giedojo Antrosios jaunystės choras, kurio visos moterys dėvėjo tautinius rūbus. Vargonais grojo muz. Vincas Mamaitis. Kun. L. Musteikio pamokslas buvo perpintas mūsų didžiųjų poetų eilėraičių posmais. Skaitymus atliko Kl. Žukauskas. Po Mišių lietuvius angliškai sveikindamas, kun. F. Szczykutowicz iškėlė svarbą kuo dažniau eiti į amerikiečių spaudą, skelbti, kad Lietuva pavergta, kad ji trokšta laisvės. Pagyrė Vytautą Maci, kuris Vasario Šešioliktąją taikliai priminė amerikiečiams „The New Herald" dienrašty. Lietuvos trispalvę į bažnyčią atnešė šaulio uniformoj Antanas Pileckas, lydimas taut. rūbus vilkinčių Marijos Balčiūnienės ir Bronės Nakienės.

Antrą valandą į minėjimą Community centro salėn susirinko net 83 tautiečiai, jų tarpe kelios poros svečių iš Detroito bei Hamiltono, atostogaujančių Panama City apylinkėse. Programai sklandžiai vadovavo parengimų vadovė Valė Zubavičienė. Įžanginį žodį tarė pirm. Onė Adomaitienė, JAV ir Lietuvos himnus giedant akompanavo V. Mamaitis, invokacijos maldą sukalbėjo kun. L. Musteikis, Floridos gub. Bob. Martinez proklamaciją perskaitė Genė Beleckienė.

Smalsumą sukėlė kalbėtojas iš Atlantos specialiai pakviestas prof. dr. Pranas Zundė. Dr. Zundė padarė trumpą paskutinių dvejų metų Lietuvos įvykių apžvalgą ir baigdamas davė konkretų pasiūlymą, būtent junkimės į kovą prieš sovietinės cenzūros arba glavlito varžtus tiek į Lietuvą, tiek iš Lietuvos siunčiamiems leidiniams, nes tai didžiai svarbu Lietuvos laisvės aspiracijoms. Patarė kuo daugiau leidinių siųsti registruotom siuntom, sekti jų pristatymo adresatams eigą, o dingimo atveju skųstis JAV pašto įstaigoms. Skųstis ir iš Lietuvos siųstų leidinių negavus. Dr. Zundės kalba užtruko apie 22 minutes ir publikos labai palankiai sutikta. Pažymėtina, kad treti metai iš eilės Sunny Hills lietuviai gauna vis savaip įdomų kalbėtoją iš Atlantos, nes užpernai kalbėjo Rimas Česonis, o pernai — Rima Janulevičiūtė. Ką mes be Atlantos darytume?!...

V. Mamaičio pianinu palydimas choras padainavo penkias dainas: St. Gailevičiaus „Oi, toli, toli" ir „Iš visų kraštų". A. Vanagaičio „Vėjužėlį", J. Naujalio „Dainų daineles" ir J. Gudavičiaus „Kur giria žaliuoja". Publikai ilgai plojant, pastarąją pakartojo. Džiaugėmės, kad 12 moterų ir 9 vyrų choras programą pakankamai sklandžiai atliko. Už tai turime dėkoti kantriajam choro vadovui muz. Vincui Mamaičiui.

Prieš minėjimą ir po programos vaišinantis kavute, vicepirm. V. Macys rinko aukas veiksniams. Surinko lygiai 1,300 dol.: LB — 850, Vlikui — 320 ir Altui — 130.

Turėčiau šį bei tą daugiau pasakyti apie programos atlikėjus. Bet žinodamas, kad apie Vasario Šešioliktosios minėjimus redakciją užplūsta kelios dešimtys panašių rašinių, statau tašką.

LB APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS — NE ČIA

Buvo planuojama LB Floridos apygardos pavasarinį suvažiavimą rengti Sunny Hills. Betrūko berods tik sutarti datą ir siuntinėti pakvietimus. Deja, Community centro pastato remontas, žadėtas pradėti tuoj po Kalėdų ir užbaigti prieš Velykas, labai nuvilkintas. Dabar žadama remontą pradėti dar nežinia kurią kovo dieną, o iki užbaigs, gal ateis ir vidurvasaris. Todėl suvažiavimas vėl bus rengiamas St. Petersburge.

Alfonsas Nakas

Organizuojama linksma užkietėjusių "sirgalių" ir nenuilstančių rėmėjų grupė į neeilines, nepakartojamas, intriguojančias

krepšininkų varžybas Lietuvoje

Susitinka: Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė "Vėjas" su Kauno "Žalgiriu", Vilniaus "Statyba", Panevėžio "Lietkabeliu", Klaipėdos "Neptūnu" ir Lietuvos jaunių rinktine. Varžybos numatomos įvairiuose Lietuvos miestuose. Kviečiame visus į šią ilgai lauktą sporto šventę.

Grupė išvyksta "Air France" ir "Lufthansos" lėktuvais

liepos 5, grįžta liepos 23 Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax (416) 763-6279, telex 06-967812,

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

GYDYTOJŲ DĖMESIUI

Gegužės 17 – 24 d.d. organizuojama medikų grupė į

VI Lietuvos gydytojų suvažiavimą

Grupė išvyksta "Lufthansos" lėktuvu iš Toronto. Užsakymai priimami iš visų Šiaurės Amerikos miestų. Svečiai bus apgyvendinami gydytojų šeimose Vilniuje. Grupę lydės chirurgas iš Vilniaus,dr. **Vytautas Našlėnas**. Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax: (416) 763-6279, telex: 06-967812

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

GENRIKAS SONGINAS

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Tik dabar ši knyga išėjo iš spaudos, 128 psl., kietais viršeliais su aplanku, kuris pieštas dail. Ramintos Lapšienės. Tai legendos, per eilę metų parašyti pasakojimai, girdėti iš žmonių ar atkurti autoriaus, pasiremiant kur nors rastais duomenimis. Ši knyga gražiai išleista Songino anūko Lino Raslavičiaus pastangomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

midland federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

VENCKAUSKAS, INC.
Builders & Remodeling

- Porches & Decks
- Aluminum Siding & Trim
- Masonry
- Additions
- Floor & Wall Tile
- Kitchen & Baths
- Rec Rooms
- Insurance Repairs

Joe (312) 582-7606
Peter (312) 448-0113

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS *GREIT PARDUODA*

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

St. Petersburg Beach, parduodamas vieno miegamojo butas „VENTA" Condom. pastate. Gražus vaizdas į jūrą ir aplinką. Antram aukšte. Pėsčiomis pasiekiama: jūra, maisto krautuvė, bankai ir koplyčia. Teirautis: 813-367-2236; 412-823-1181, arba lietuviškai 813-360-2966.

FOR SALE

Parduodami Kauno audinių gamybos tautiniai drabužiai.
Skambinti 471-4263

Parduodami dirbiniai Iš Lietuvos: tulpių raštų staltiesės, lino audiniai, įvairūs gintaro karoliai, sagės, žiedai, rožančiai, Aušros Vartų Marijos paveikslai, skulptūra „Vargo mokykla", inkrustuoti ir gintaro paveikslai. Pristatome arba pasiunčiame.
Tel. 312-656-6599.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUKPUTIS

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

No. 372 — 63 & Narragansett — $75,500, vieno sav. 27 metų „ranch" namas; 3 dideli mieg. kamb.; 20 pėdų virtuvė su ąžuolinėmis spintelėmis; nauja šildymo-šaldymo sistema; naujas stogas; didelis kiemas; pusė bloko iki Jewel parduotuvės, banko, autobuso, gydytojo, restorano. Skambinkite dabar!

No. 380 — 59 & Kilbourn — 3 mieg. kamb., mūrinis, 35 metų amžiaus namas; visiškai nauja virtuvė; ištisas rūsys; 2 auto garažas; aluminio „trim"; nauja šildymo sistema; centralinis vėsinimas; labai švarus. Skubėkite!

No. 423 — 71 & Lawndale mūrinis 32 m. namas; 3 dideli mieg. kamb.; 1¾ prausyklos, šeimos kamb. su baru; aluminiaus apdaila (trim); 2 auto garažas; namų reikmenys; užtektinai vietos dar 2 mieg.; Queen of Universe parapija. Puikus pirkinys!

No. 424 — 53 & Kolin. 2 butų apt. **Tik $94,900!** 3 mieg. kamb. kiekv. bute; didelis valg. kamb. sav.; ištisas rūsys; 2 auto. garažas; naujas stogas, karšto vandens katilinė; nuomininkas moka už šilumą; aukšta nuoma. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vamo įvertinimui skambinkite skubiai — šiandien.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas, II a., 71 & Francisco. Pageidaujamas vienas pensininkas. Skambinti po 5 v.v. **476-5460.**

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

INCOME TAX SERVICE

Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai apsunkino ir ateityje apsunkins metinį mokesčių formų užpildymą. Profesionaliam, sąžiningam ir konfidencialiam patarnavimui kreipkitės:

Pranas G. Meilė, CPA
2649 West 63 Street
Chicago, Ill. 60629
Tel.: Raštinė — 776-5163
Namų — 636-5347

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

Lietuviai Floridoje

St. Petersburg, FL

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS

Kaip ir praėjusiais metais, šių apylinkių veikli vytė Victoria T. Jacobson padėjo daug pastangų ir išleido daug lėšų išgarsinti Lietuvos vardą amerikiečių tarpe. Tam puikią progą sudarė Vasario 16 d. nepriklausomybės šventė.

Pirmiausiai buvo laikomos iškilmingos šv. Mišios Lietuvos intencija vasario 12 d. St. John bažnyčioje, kur prisirinko pilnutėlė bažnyčia žmonių, daugiau kaip 2,000 dalyvių. Koncelebruotas šv. Mišias laikė penki kunigai, jų tarpe ir kun. Antanas Zakarauskas iš Chicagos. Jis taip pat pasakė įspūdingą pamokslą, iškeldamas lietuvių nepailstamą kovą už laisvę ir religiją. Nušvietė ir šių dienų įvykius Lietuvoje, atkovotas bažnyčias, vėliavą ir kt.

Aukas nešė Harry Petraitis ir Julie Zakarka iš Chicagos, o juos lydėjo grupė tautiškai apsirengusių vaikučių su gėlėmis rankose. Pamaldų metu giedojo Lietuvių klubo choras, vadovaujamas Petro Armono. Solo giesmes giedojo solistai Algirdas Brazis ir Armonienė. Visos giesmės su mažom išimtim buvo lietuviškos ir skambėjo didingai.

Po pamaldų 132 žmonių, kviestinių svečių, rengėjos V. Jacobson buvo sukviesti į Kappy's Brown Derby restoraną pietums, kurių išlaidas apmokėjo pati V. Jacobson. Programai vadovavo Harry Petraitis, kalbėjo kun. A. Zakarauskas, o savo kūrybos eilėraštį paskaitė sol. A. Brazis, visus linksmai nuteikdamas. Po to buvo dainuojamos lietuviškos dainos, vadovaujant A. Braziui ir akordeonistui.

Pačios vasario 16 d. 9:30 val. Treasure Island meras Walter Stubbs perskaitė proklamaciją, skirtą šiai šventei, ir buvo iškelta Lietuvos vėliava, dalyvaujant kelioms dešimtims lietuvių.

10 val. St. Petersburg Beach meras irgi perskaitė proklamaciją ir buvo iškelta Lietuvos vėliava. Neatsiliko nė Gulfport meras Burt Williams, kuris skaitė proklamaciją ir iškėlė Lietuvos vėliavą, dalyvaujant daugeliui Floridos lietuvių.

Pats Floridos valstijos gubernatorius Martini paskelbė proklamaciją, kurią jam prisiuntė V. Jacobson. Floridos sostinėje Tallahasee irgi buvo iškelta Lietuvos vėliava.

Apie Victorijos Jacobson suruoštą Vasario 16 minėjimą rašė ir angliškoji spauda. Laikraščio „The Tampa Tribune" korespondentas Paul Wilborn pateikė pasikalbėjimą su Victorija Jacobson, skeldamas Lietuvos laisvės vėliavą.

Daug prie tos šventės pasisekimo prisidėjo ir Chicagos vyčių dalyvavimas. Be kun. A. Zakarausko ir A. Brazio, dar dalyvavo A. Brazienė, Vyčių choro pirm. Estella Rogers, Julie Zakarka ir Eleonora Kasputis.

Taip visų sutelktinėmis pastangomis, o ypač nepailstančios Viktorijos Jacobson iniciatyva Lietuvos vardas plačiai nuskambėjo Floridos valstijoje, kur lietuvių kolonija nėra tokia gausi kaip Chicagoje. Pagarba jai ir visiems jos talkininkams Lietuvos vyčiams!

A.P.B.

Didžiausias charakterio išbandymas tai ne tiek paslapties išlaikymas, o paslapčiai pagaliau išėjus viešumon, neprisipažinti, kad ją jau seniai žinojai.

Sydney J. Harris

A.†A.
adv. LIUDUI ŠMULKŠČIUI

mirus, Jo žmonai dr. LAIMUTEI, sūnums ir kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Varpininkai filisteriai

A.†A.
POVILUI NORKUI

mirus, jo dukroms SILVIJAI, VIDAI, REGINAI ir sūnui VIRGILIJUI bei jo artimiesiems gilią užuojautą reiškia.

Audronė ir Vytas

A.†A.
ANDRIUI VAITKUI

tragiškai mirus, jo žmonai MARIJAI, dukroms GRAŽINAI, ŽIVILEI ir jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Lietuvių Opera

A.†A.
ANASTAZIJAI KALVAITIENEI

mirus, sūnui LEONUI su šeima, dukrai AMALIJAI, žentui MYKOLUI reiškiame gilią užuojautą.

Lietuvių Opera

Mielam Bičiuliui

A.†A.
Dr. PRANUI SUTKUI

mirus, gilaus liūdesio valandose užjaučiame žmoną dail. ADĄ, sūnus ARĄ ir LINĄ, dukteris DANĄ, RASĄ, VILIJĄ su vyru ARVYDU.

Kazys ir Marija Ambrozaičiai
Gediminas ir Vanda Balukai
Gediminas ir Birutė Biskiai
Jurgis ir Aleksandra Daugvilos
Pranas ir Dana Jarai
Jonas ir Vincentina Jurkūnai
Vytautas ir Ieva Kasniūnai
Gediminas ir Zota Mickevičiai
Henrikas ir Dana Novickai
Leonas Nekus
Juozas ir Dana Noreikos
Petras ir Meilutė Ruliai
Vytautas ir Aldona Urbos
Jonas ir Natalija Vazneliai

Beverly Shores, Ind.

A.†A.
LEONA H. VYŠNIAUSKIENĖ
BURBULAITĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1989 m. kovo 10 d. 3:30 val. p.p., sulaukusi 78 m. amžiaus.

Gimė Russelton, PA.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Jonas, seserys **Amerikoje:** Eugenia Stalilionis, Alice Povilonis, Bene Vaičekauskas su vyru Leo; Lietuvoje: Aldona Puikėnienė, Birutė Žemaitienė, brolis Vytautas Burbulas su šeimomis. **Giminės Amerikoje:** dukterėčios — Joan Shaputis, Linda Dudlicek, Alice Misiorowski ir sūnėnas Gerald Gedekes.

Kūnas pašarvotas šeštadienį, kovo 11 d. ir sekmadienį, kovo 12 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, kovo 13 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, seserys, brolis, dukterėčios ir sūnėnas.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

PADĖKA

A.†A.
Dipl. inž. Algirdas Čaplėnas

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas, Senelis ir Sūnus mirė š.m. sausio 19 d. savo namuose, Madison, WI. Palaidotas sausio 23 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Dideliame skausme likusieji a.a. Algirdo šeimos nariai **dėkojame** visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems, **suteikusiems** velioniui paskutinį patarnavimą ir **palydėjusiems** į Amžino Poilsio vietą, pareiškusiems mums **užuojautą** žodžiu, laiškais, spaudoje, už šv. Mišių ir maldų aukas.

Nuoširdžiai dėkojame prel. Juozui Prunskiui už atsisveikinimo apeigas kapinėse.

Dėkojame organizacijoms tarusiems užuojautos žodžius: ALTO pirm. inž. G. Lazauskui, VLIKO ats. inž. P. Naručiui ir Lietuvių Skautų Sąjungos ats. S. Alb. Ramanauskienei.

Tariame nuoširdžią padėką karsto nešėjams.

Dėkojame Ryan Funeral Home David Plombon už rūpestingą ir tvarkingą patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus ačiū!

Giliai liūdinti: **Čaplėnų šeima.**

REMKIME TAUTOS FONDĄ

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis skleidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutualią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

			Chicago	New York
1.	**Balandžio 27 - Gegužės 15**	Maskva 1, Vilnius 15, Maskva 1	2 150 00	2.100 00
2.	**Gegužės 15 - Gegužės 31**	Maskva 1, Vilnius 11, Maskva 2	2 395 00	2.245 00
3.	**Birželio 12 - Liepos 01**	Maskva 1, Vilnius 15, Leningradas 2	2 795 00	2.645 00
4	**Birželio 14 - Liepos 01** (Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė)	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 0	2 595 00	2.445 00
5.	**Birželio 26 - Liepos 12**	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Helsinkis 2	2 595 00	2.445 00
6.	**Liepos 11 - Liepos 30**	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2.795 00	2.645 00
7.	**Liepos 24 - Rugpjūčio 09**	Maskva 2, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2.695 00	2.545 00
8.	**Liepos 29 - Rugpjūčio 16**	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 1	2.695 00	2.545 00
9.	**Rugpjūčio 01 - Rugpjūčio 16**	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2 595 00	2.445 00
10.	**Rugpjūčio 21 - Rugsėjo 06**	Maskva 2, Vilnius 10, Ryga 2, Maskva 1	2 595 00	2.445 00
11.	**Rugsėjo 12 - Spalio 01**	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2 795 00	2.645 00
12	**Spalio 03 - Spalio 16**	Maskva 1, Vilnius 10, Maskva 1	1 895 00	1.850 00

Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite **1-312-238-9787.**
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.

A.†A.
Teisininkas
ALGIRDAS GRIGAITIS

Mirė 1989 m. vasario 27 d., Mitcham, Australia.

Gimė Rygoj 1914 m. kovo 20 d. Australijoje išgyveno 39 metus.

Paliko liūdinčius: žmoną **Julią,** dukterį **Dalią Ramanauskienę,** seserį **Baniutę Mačiūnienę,** brolį **Kęstutį,** gimines ir draugus.

A.†A.
GENĖ ŽIUPSNYTĖ DZIKIENĖ

Mirė Lietuvoje 1989 m. vasario 25 d., sulaukusi senatvės.

Išvežta į Sibirą 1941 metais su vyru ir dukra ten iškentėjo 17 metų. Prieš tremtį mokytojavo Gudžiūnuose ir Ariogaloje. Palaidota Kaune šalia savo vyro.

Amerikoje liko: broliai — Steponas ir Zigmas Žiupsniai, seserys (kito tėvo) Blandytės — Elena, Ona Jameikienė, Stasė Paškuvienė, Benigna Laurušonienė ir jų šeimos, teta Eugenija Butlerienė, jos duktė Benigna. Lietuvoje liko duktė Vida su vyru muz. Vincu Špakausku.

Nuliūdę: **broliai, seserys ir jų šeimos.**

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

x Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė, PLB vicepirmininkė, kovo 8 d., trečiadienį, iš Toronto atvyko į Chicagą ir spaudai davė platų pranešimą apie Vasario 16-tosios šventę Lietuvoje. Ketvirtadienį, būdama pas tetą Gailutę Valiulienę, turėjo pasikalbėjimus su LB krašto valdybos nariais. Lydima dr. Antano Razmos, JAV LB krašto valdybos pirmininko, ji aplankė „Draugo" redakciją ir painformavo apie įvykius Lietuvoje, taip pat apie savo darbus.

x Balys Gajauskas, ilgametis Sovietų kalinys, su žmona Irena iš Santa Monica, Cal., atvyksta į Chicagą ir kovo 17 d., penktadienį, 7 val. vakaronėj Jaunimo centro didžiojoje salėje darys pranešimą apie gyvenimą kalėjimuose, darbo stovyklose ir Lietuvoje.

x Skautininkų,-ių ir židiniečių suvažiavimas „Lietuva" šaukiamas Chicagoje balandžio 1-2 dienomis. Suvažiavimas vyks Midway Inn viešbutyje, netoli Midway aerodromo. Visi skautininkai,-ės prašomi nedelsiant registruotis, kartu prisiunčiant mokestį, pas suvažiavimą globojančios Chicagos skautininkių draugovės draugininkę s. Aldoną Palukaitienė. Registracija turi būti gauta iki kovo 26 d.

x Lietuvoje tinkami Toshiba V83CZ video rekorderiai tik už 325.00 dol. Geros kokybės, su visais reikalingais pritaikymais. M-7 Panasonic cam corderai – tik 1200.00 dol. Priedo – penkios tuščios, pirmos rūšies dažnam naudojimui Fuji T-120 kasetės (120 min.) už 20 dol. Galima užsisakyti užeinant į įstaigą, paštu arba telefonu. Patogiai pristatoma į namus visoje Amerikoje per UPS sistemą. Taip pat siunčiame į Lietuvą. Šiais ir visais video reikalais kreiptis į: **International Historic Films, 3015 W. 59th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312/436-0038. Vedėjas Petras Bernotas.**

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę – Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

(sk)

x Dar galima gauti VIII-sios lietuvių tautinių šokių šventės vaizdajuostę. Ši vaizdajuostė yra pagaminta profesionalų, jos ilgis 1:45 val. Kaina su persiuntimu JAV-se – 54 dol., Kanadoje – 53 dol. Taip pat galima gauti vaizdajuostes tinkančias naudoti Lietuvoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Anglijoje bei V. Vokietijoje. Jų kaina su persiuntimu – 70 dol. Čekius ar pinigines perlaidas su užsakymais siųsti: **Šventės Video, c/o J. Pleinys, 84 Balsam Ave., S., Hamilton, Ont. L8M 3B3 Canada.** Gavus užsakymą su pinigais, vaizdajuostė tuoj bus oro paštu pasiųsta.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

x Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė bus rugpjūčio 6-13 d. Dainavoje. Jai vadovaus Juozas Masilionis. Tuo pačiu metu veiks lietuviškai besimokančių grupė, kuriai vadovaus Bronius Krokys.

x „Southwest News-Herald" kovo 9 d. laidoje išspausdino prel. J. Prunskio laišką apie Šv. Kazimiero seserų vienuoliją. Jis savo laiške primena, kad Šv. Kazimiero seserys atlieka auklėjimo, ligonių ir senelių priežiūros didelius darbus. Jis pats jau pažįstąs jų veiklą 48 metus.

x Chicagos lietuviškoji skautija ruošiasi susitikimui su Baliu Gajausku šeštadienį, kovo 18 d. Visų tuntų sueiga numatoma 2 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Skautės ir skautai, uniformuoti, su vėliavomis ir gairelėmis renkasi didž. salėje 1:30 val. p.p. Vakare 7:30 val. Jaunimo centro kavinėje ruošiama vakaronė, kurion kviečiami visi skautininkai,-ės, vadovai,-ės, akademikai, vyr. skautės, sk. vyčiai, gintarės, j. budžiai ir kiti skautiškos šeimos nariai. Numatyta trumpa iškilmingoji dalis, susipažinimas ir pabendravimas. Visa skautija kviečiama dalyvauti, pagerbiant daug iškentėjusį savo organizacijos narį.

x Vytautas Ripskis, Evergreen Park, Ill., lankėsi „Drauge" su giminaite Dana Armonas. Viešna yra atvykusi iš Lietuvos, lanko gimines Chicagoje, o po to išvyksta į New Yorką, o iš ten grįžta į namus.

x Vilniaus Jaunimo teatro aktorių, Apolonijos Matkevičiūtės ir Petro Steponavičiaus rečitalis įvyks balandžio 2 d. 3 v. p.p. Jaunimo centre. Rečitalį rengia Chicagos „Aušros Vartų" tunto „Kun. Gražinos" būrelio vyr. skautės. Visi maloniai kviečiami į rečitalį atsilankyti.

(sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicagą, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Kreiptis į **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.**

(sk)

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiesčiuose, kreipkitės į **Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233.** Įstaigai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus **Viktoras. Viktoras Šatas** – profesionalas nuosavybių apkainuotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatūs asmenys. **Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!**

(sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. **VI7-7747.**

(sk)

x Draugiškas rungtynes prieš Vilniaus „Žalgirį" Chicagos L.F. „Lituanica" futbolo komanda žais pirmadienį, kovo 13 d., 9 val. vak. Oak Lawn Community paviljone, 9401 S. Oak Park Ave. Visi futbolo mėgėjai kviečiami.

x Nijolės Sadūnaitės tardymai – Prancūzijoje susuktas video filmas bus rodomas balandžio 14 d. 7 val. vak. Seklyčioje. Visus kviečia Amerikos Lietuvių Katalikų federacija.

x Gitana Brazlauskaitė, šį pavasarį baigianti Marijos aukšt. mokyklą, įsijungė į „Vaidilutės" teatrą, kuris rengia „Daktaro Gervydo" dramos pastatymą Jaunimo centre gegužės 21 d. Kolektyvas dabar uoliai repetuoja dramą, kad ji gerai išeitų.

x „Žalgirio" jaunių futbolo komanda iš Vilniaus į O'Hare aerodromą Pan American oro linija atskris šį sekmadienį, kovo 12 d., 6:57 val. vak. Visi kviečiami atvykstančius sportininkus pasitikti. Po viešnagės ir rungtynių Chicagoje žalgiriečiai penktadienį, kovo 17 d., 10 val. ryto išvyks autobusu į Dallas, Texas, dalyvauti tarptautiniame futbolo turnyre. Autobusas išvyks nuo „Lituanicos" klubo patalpų Marquette Parke. Autobuso išlaidas apmoka GT International, kurio prezidentas yra Algis Grigas.

x Ieškomas Petras Pinkevičius, išvykęs iš Lietuvos 1944 m. Žinantieji apie šį asmenį, prašomi rašyti jo žmonai arba dukrai: **Lithuania, Alytus, Naujoji g-vė, 88-8, Ona Žilionienė.**

(sk)

x Ieškomas Bronius Pukelis, gim. 1926 m. Tauragės rajone, Devynakių km. Ieško brolio Juozo sūnus Vytautas Pukelis. Žinantieji apie šį asmenį rašykite: **Ida Jonušaitis, 506 S. Illinois, Villa Park, IL 60681.**

(sk)

x DĖMESIO PENSININKAI! Nuolaida už patarnavimą parduodant nuosavybę. Nemokamai ir teisingai įkainosim jūsų namus. Padedam surasti nuomininkus, išnuomojant butą. Norint pirkti, didelis namų pasirinkimas mieste ir priemiesčiuose. Skambinkite Budraičiui **767-0600** arba užeikite į įstaigą, **6600 S. Pulaski Rd.** Greit ir teisingai patarnaus **Budraičio namų pard. įstaiga.**

(sk)

x JUOZAS BACEVIČIUS namus parduoda greit. Įkainojimas – veltui. Skambinti Bell-Bace RE, **tel. 778-2233.**

(sk)

x Ieškomi Juozo Skučo vaikai: Juozas ir Rūta, gyvenę Niagara Falls, N.Y. Taip pat Onutė, Anelė ir Marytė Gutauskaitės, dukterys Magdalenos Skučaitės-Gutauskienės, prieš 30 metų gyvenusios 551 - 31st St., Niagara Falls, N.Y. Ieško brolio Mato dukterys Lietuvoje. Rašyti: **Irena Galiūnas, 408 NE 134th St., Vancouver, Wa. 98686.**

(sk)

x Naujiena! Lietuva Parcel Service. Siuntiniai į Lietuvą apmokėtu muitu. Nuo vasario 1 d. priimame įvairių dydžių, iki 22 sv., siuntinius. Siunčiame į visas Pabaltijo ir kitas respublikas. Galima siųsti oro ir paprastu paštu. Pilnas patarnavimas. Galite atsinešti savo prekes arba užsisakyti norimas. Darbo valandos kol kas, pagal susitarimą. Kalbame lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir angliškai. Informacijai skambinti **Janinai Juodvalkienei: 312-847-2614, 4457 S. Talman Ave., Chicago, IL 60632.**

(sk)

Smagiai šoka malūną 7-8 kl. mokiniai Kr. Donelaičio mokyklų minėjime. Nuotr. **J. Tamulaičio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VASARIO 16 MINĖJIMAS KR. DONELAIČIO MOKYKLOJE

Vasario 11 d. Kr. Donelaičio lit. mokyklose įvyko Nepriklausomybės šventės minėjimas. Vienuoliktą valandą abiejų mokyklų mokiniai, pasipuošę tautiniais drabužiais, rinkosi į auditoriją. Minėjimas pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais. Dir. J. Širka tarė žodį. Ramona Steponavičiūtė, baigusi Kr. Donelaičio mokyklą, dabar atsilankė kaip Lietuvių Fondo atstovė ir įteikė mokyklai Lietuvių Fondo skirtą paramą 4,500 dol. R. Steponavičiūtė ne tik einanti vicepirm. pareigas Lietuvių Fonde, bet dirba JAV LB krašto valdyboje kaip vicepirm. ryšiams su jaunimo organizacijomis. Susirinkę įvertino šią Lietuvių Fondo skirtą paramą gausiu plojimu. Taip pat buvo įteiktas ir Švietimo tarybos čekis 500 dol. Mokyklos vadovybė dėkinga už paramą.

Nepriklausomybės paskelbimo aktą skaitė 8 kl. mokiniai Lidija Gražulytė ir Aras Norvilas. Gražinos Daunoravičiūtės eilėraštį „Ar tu meni" deklamavo A. Gaižiūnaitė, 5 kl. mokinė. Kaip įprasta, referatą parašė ir skaitė 8 klasės mokinys Vytas Pabedinskas. Referate Vytas pabrėžė, kaip Lietuvoje žmonės bijojo ne tik švęsti Vasario 16-ją, bet ir skleisti patriotinę mintį. Jie bijojo areštų ir tremties. Todėl pasirinko tylėjimą negu nukentėti nuo okupanto rankos. Šie metai atnešė didelę teigiamą permainą, palengvėjimą. Referatą baigė viltimi, kad Vasario 16 idealas bus įgyvendintas.

Po tokio gražaus referato buvo eilėraštis, kurį įspūdingai padeklamavo viešnia iš Lietuvos-Neringa Vaičaitytė. 8 kl. mokinė Vita Mikelevičiūtė skaitė kitą rašinį „Kaip dabartiniai įvykiai Lietuvoje paveikė mane". Mes džiaugiamės, kad mokykloje mokytojai supažindina mus su vykstančiais Lietuvoje įvykiais. Paruošta mokyt. A. Brazaitienės, Vida Gaižutytė, 7 kl. mokinė, paskaitė, kaip Lietuvos spauda Vilniuje aprašė Gedimino pilies bokšte trispalvės vėliavos pakėlimą. Sekė tautinis šokis. Šiais metais švenčiame „Varpo" šimtmetį, todėl skaitė ištraukas iš „Varpo", atkurto Lietuvoje laisvės varpininkų. Skaitė V. Pūdymaitytė, o šeštosios klasės mokinės, paruoštos mokyt. H. Dainienės, deklamavo Vinco Kudirkos eilėraštį „Varpą".

Mokyklos minėjimai visada turi vieną didesnį pasirodymą. Mokyt. Gražinos Sturonienės rūpesčiu buvo suvaidintas vaidinimas A. Mickevičiaus „Gražina". Dekoracijas paruošė mokyt. Vida Radick.

Jungtinis mokyklų choras sudainavo „Kad gyventų Lietuva", „Gyvenimas sapne", „Kokiais keliais bekeliaučiau". Dainas paruošė muzikos mok. Audrius ir Darius Polikaičiai. Minėjimui vadovavo 8 kl. mokinė Alda Mikučiauskaitė. Pabaigai mokiniai ir visi svečiai sudainavo „Lietuva brangi".

Alda Mikučiauskaitė
Kr. Donelaičio mokyklų korespondentė

92 MIL. PARAMAI

Labdaros bendrovių junginys United Way 1988 m. įstengė Chicagos labdaros įstaigoms sutelkti 92 milijonus dolerių. Tai net 5 mil. dol. daugiau negu bet kuriais kitais metais tam reikalui buvo surinkta.

CHICAGOS LAIKRAŠTIS LONDONE

Tribune bendrovė paskyrė 31 mil. dol. leisti Londone laikraštį „Sunday Correspondence". Tribune atstovas pareiškė, kad šis investavimas rodo, jog verslas darosi labiau globalinis.

x ALIAS Chicagos skyriaus valdyba šaukia visuotiną narių susirinkimą kovo 17 d., 7:30 v.v. Balzeko muziejaus patalpose, 6500 S. Pulaski ir kviečia narius bei jų svečius dalyvauti. Programoje pokalbiai: B. Nainio tema „Įvykiai ir nuotaikos po Vasario 16 minėjimo Lietuvoje", svečio inžinieriaus iš Lietuvos – „Ryšių užmezgimas ir palaikymas su lietuviais inžinieriais užsienyje". Po susirinkimo – vaišės.

(sk)

x Gedas, 13 m., iš Kelmės nori susirašinėti su 13 m. lietuvaite Amerikoje. Jam galima rašyti lietuviškai arba angliškai: **Lithuania, Kelmės rajonas, Kelmė, Komjaunimo g-vė, G. Jankauskas.**

(sk)

x Rugpjūčio 11 dieną, 8 dienų kelionė į Šiaurės Vakarus aplankant, Seattle, Viktorijos salą, Vancouver, Banf ir Lake Luise. Skambinkite B. Zalatorienei: **312-524-2244, Travel Advisers Inc., 1515 N. Harlem #110, Oak Park, Ill. 60302.**

(sk)

x Norinčius atšvęsti įvairias šeimos šventes su svečių skaičiumi iki 150, Baltios restoranas kviečia pasinaudoti dviem savo patalpom ir pasivaišinti skaniu lietuvišku maistu ir kokteiliais. **BALTIA, 8100 Roberts Rd., Justice, IL, tel. 458-1400.**

(sk)

x Siunčiame prekes į Lietuvą kargo. Jūsų dovanos, kaip video kameros, magnetofonai, radijo 2-jų kasečių aparatai ir kitos, Lietuvoje pageidaujamos, prekės pasieks Vilnių per 5 dienas, saugiai ir pilnai apdraustos. Priimame prekių ir persiuntimo užsakymus ir iš kitų JAV miestų. **PATRIA, 2638 W. 71 St., Chicago, Ill., tel. 312-778-2100. Sav. A. F. Šlutai.**

(sk)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk)

x Dar yra vietų pamatyti „Ice Capades", dailųjį ledo čiuožimą kovo 31 d. Prašome registruotis skambinant 476-2655. Kaina, įskaitant autobusą, 15 dol.

(sk)

x Šv. Velykoms artėjant, pasveikinkime savo artimuosius gėlėmis. Kreipkitės į **Baltic Blossoms, 434-2036.**

(sk)

x Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacija rengia **Pavasarinį parengimą** 1989 m. balandžio 15 d. 5:30 v.v. parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave., Chicago. Meninę programą atliks sol. Algirdas Brazis. Šalta, šilta vakarienė, veiks baras, turtinga loterija. Šokiams gros Ramanausko orkestras. Vietas užsakyti tel. **434-3713** arba **737-0922.** Visuomenė kviečiama dalyvauti.

(sk)

x Lietuvių Šalpos ir labdaros organizacijų atstovų pasitarimas vyks šiandien 2 val. p.p. marijonų vienuolyne. Pasitarimą kviečia Amerikos Lietuvių Katalikų federacija.

x „Laiškai Lietuviams" ruošia ekskursiją į Graikiją ir Turkiją š.m. gegužės 16 d. Informacijai kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, **tel. 312-238-9787. Paskutinė data užsiregistruoti kovo 15 d.**

(sk)

x Pasaulio Lietuvių centre, Lemonte nuomojami butai. Pensininkams nuolaida. Vieno kamb. – 350 dol. į mėn., su nuolaida – 250 dol.; dviems žmonėms – 275 dol. Dviejų kamb. – 450 dol., su nuolaida – 350 dol., dviem – 375 dol. Maistas 200 dol. į mėn. **Teirautis tel. 257-8787 nuo 9 v. ryto iki 2 v. p.p.**

(sk)

Kr. Donelaičio aukšt. mokyklos mokiniai L. Gražulytė ir A. Norvilas (8 kl.) skaito Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą. Nuotr. **J. Tamulaičio**

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. – 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą